

2024. január 15-től

ÁLLAMI TÁMOGATÁSI SEGÉDLET (ÁLTALÁNOS CSOPORTMENTESSÉGI RENDELET, DE MINIMIS RENDELET)

1. Az állami támogatási segédlet célja

Az állami támogatási segédlet (a továbbiakban: Segédlet) a Magyar Export-Import Bank Zrt. (a továbbiakban: Eximbank) Jövő exportőrei hitelprogram vagy program alapján kihelyezésre kerülő hiteltermékek specifikus szabályait tartalmazza, mely az alábbi közvetlen fix kamatozású hiteltermékekre vonatkozik:

- Beruházási hitel
- Zöld beruházási hitel
- Forgóeszközhitel
- Belföldi befektetési hitel

A Segédletben szabályozott termékek általános feltételeit (termék célja, hitelfelvevő, ügyfélkör, hitelporogramból kizárt ügyfelek, stb.) a kapcsolódó termékleírás szabályozza. A Segédletben nem szabályozott kérdésekben a kapcsolódó jogszabályok, az Európai Unió jogi aktusai, az Európai Bizottság jóváhagyó határozatai, valamint az egyes hitelszerződések részletes szabályai irányadóak.

2. Kapcsolódó jogszabályok és kormányhatározatok

Az Útmutató az alábbi jogszabályokra és kormányhatározatokra épül:

- 1994. évi XLII. törvény a Magyar Export–Import Bank Részvénytársaságról és a Magyar Exporthitel Biztosító Részvénytársaságról;
- 1995. évi CXVII. törvény a személyi jövedelemadóról (a továbbiakban: Szja tv.);
- 1996. évi LXXXI. törvény a társasági adóról és az osztalékadóról (a továbbiakban: Tao törvény)
- 2000. évi C. törvény a számvitelről;
- 2009. évi CXV. törvény az egyéni vállalkozóról és az egyéni cégről (a továbbiakban: Evectv.)
- 2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről;
- 2013. évi CCXXXVII. törvény a Hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról;
- 2017. évi LIII. törvény a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról;
- 85/1998. (V. 6.) Korm. rendelet a Magyar Export–Import Bank Részvénytársaság kamatkiegyenlítési rendszeréről;
- 37/2011. (III. 22.) Kormányrendelet az európai uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatásokkal kapcsolatos eljárásról és a regionális támogatási térképről (a továbbiakban: Atr.);
- 16/1998. (V. 20.) PM rendelet a Magyar Export–Import Bank Részvénytársaság és a Magyar Exporthitel Biztosító Részvénytársaság központi költségvetéssel történő elszámolásának részletes szabályairól;

Az Útmutató az alábbi európai uniós jogi aktusokhoz és közleményekhez kapcsolódik:

- Az Európai Parlament és a Tanács 2010/31/EU irányelve (2010. május 19.) az épületek energiahatékonyságáról;
- Az Európai Parlament és a Tanács 2012/27/EU irányelve (2012. október 25.) az energiahatékonyságról, a 2009/125/EK és a 2010/30/EU irányelv módosításáról, valamint a 2004/8/EK és a 2006/32/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (a továbbiakban: európai parlamenti és tanácsi irányelv);
- Az Európai Parlament és a Tanács 1379/2013/EU rendelete (2013. december 11.) a halászati és akvakultúra-termékek piacának közös szervezéséről, az 1184/2006/EK és az 1224/2009/EK tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 104/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről¹;
- A Bizottság 1408/2013/EU rendelete (2013. december 18.) az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének a mezőgazdasági ágazatban nyújtott csekély összegű támogatásokra való alkalmazásáról² (a továbbiakban: 1408/2013/EU bizottsági rendelet);
- A Bizottság 651/2014/EU rendelete a Szerződés 107. és 108. cikke alkalmazásában bizonyos támogatási kategóriáknak a belső piaccal összeegyeztethetővé nyilvánításáról³ (a továbbiakban: Általános Csoportmentességi Rendelet vagy ÁCSR);
- A Bizottság 717/2014/EU rendelete (2014. június 27.) az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének a halászati és akvakultúra-ágazatban nyújtott csekély összegű támogatásokra való alkalmazásáról⁴ (a továbbiakban: 717/2014/EU bizottsági rendelet);
- Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/2001 irányelve (2018. december 11.) a megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának előmozdításáról⁵;
- A Bizottság (EU) 2021/2139 felhatalmazáson alapuló rendelete (2021. június 4.) az (EU) 2020/852 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az éghajlatváltozás mérsékléséhez és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodáshoz lényegesen hozzájáruló és az egyéb környezeti célkitűzéseket jelentősen nem sértő gazdasági tevékenységekkel szemben támasztott követelmények meghatározásához szükséges technikai vizsgálati kritériumok megállapítása érdekében történő kiegészítéséről (a továbbiakban: (EU) 2021/2139 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet)⁶;
- A Bizottság (EU) 2023/2831 rendelete (2023. december 13.) az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének a csekély összegű támogatásokra való alkalmazásáról (a továbbiakban: De Minimis Rendelet);
- A Bizottság (EU) 2023/2832 rendelete (2023. december 13.) az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének az általános gazdasági érdekű szolgáltatást nyújtó vállalkozások számára nyújtott csekély összegű támogatásokra való alkalmazásáról (a továbbiakban: (EU) 2023/2832 bizottsági rendelet);

¹ módosította: a Bizottság (EU) 2020/972 rendelete

² módosította: a Bizottság (EU) 2019/316 rendelete; a Bizottság (EU) 2022/2046 rendelete; valamint a Bizottság (EU) 2023/2391 rendelete

³ módosította: a Bizottság (EU) 2017/1084 rendelete; a Bizottság (EU) 2020/972 rendelete; a Bizottság (EU) 2021/452 rendelete; a Bizottság (EU) 2021/1237 rendelete; a Bizottság (EU) 2023/917 rendelete; és a Bizottság (EU) 2023/1315 rendelete;

⁴ módosította: a Bizottság (EU) 2020/2008 rendelete; a Bizottság (EU) 2022/2514 rendelete; valamint a Bizottság (EU) 2023/2391 rendelete

⁵ módosította: a Bizottság (EU) 2022/759 rendelete

⁶ módosította: a Bizottság (EU) 2022/1214 rendelete

- A Bizottság közleménye a referencia-kamatláb és a leszámítolási kamatláb megállapítási módjának módosításáról (2008/C 14/02)⁷ (a továbbiakban: Referencia Ráta Közlemény);
- A Bizottság közleménye Iránymutatás a regionális állami támogatásokról (2021/C 153/01)⁸ (a továbbiakban: RTI);
- A Bizottság SA.63934 (2021/N)⁹ határozata;
- A Bizottság SA.107119 (2023/N)¹⁰ határozata

3. Fogalommagyarázat

„Állami támogatás”¹¹ az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. cikk (1) bekezdése szerinti támogatás vagy csekély összegű támogatásként:

- a) az 1408/2013/EU bizottsági rendelet 3. cikke;
- b) az (EU) 2023/2832 bizottsági rendelet 3. cikke;
- c) az 717/2014/EU bizottsági rendelet 3. cikke vagy;
- d) a De Minimis Rendelet 3. cikke

[az a)–d) pont a továbbiakban együtt: csekély összegű támogatásokra vonatkozó bizottsági rendeletek] alapján nyújtott támogatás.

„Diszkont kamatláb” a Referencia Ráta Közlemény alapján a különböző években folyósított állami támogatások, illetve a több év alatt megvalósított projektek felmerült költségei jelenértékének kiszámításához használt kamatláb, amely egyenlő a támogatás odaítélésekor hatályos referencia alapkamatláb 100 bázisponttal növelt értékével.

„Egyéni vállalkozás” az Evecstv. szerinti egyéni vállalkozói nyilvántartásban szereplő természetes személy, az említett nyilvántartásban rögzített tevékenysége(i) tekintetében, továbbá az Szja tv. 3. § 17. pontban felsorolt magánszemélyek közül:

- a) a közjegyzők, a közjegyzőkről szóló törvényben meghatározott tevékenysége tekintetében (kivéve, amennyiben e tevékenységét a közjegyzői iroda tagjaként folytatja);
- b) az önálló bírósági végrehajtók, a bírósági végrehajtásról szóló törvényben meghatározott tevékenysége tekintetében (kivéve, amennyiben e tevékenységét végrehajtói iroda tagjaként folytatja);
- c) a szabadalmi ügyvivő az egyéni szabadalmi ügyvivőkről szóló törvényben meghatározott tevékenysége tekintetében;
- d) az ügyvédek az ügyvédekről szóló törvényben meghatározott tevékenysége tekintetében (kivéve, amennyiben e tevékenységét ügyvédi iroda tagjaként vagy alkalmazott ügyvédként folytatja);
- e) a szolgáltató állatorvosi tevékenység gyakorlására jogosító igazolvánnyal rendelkező magánszemélyek e tevékenység tekintetében.

⁷ lsd. [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:52008XC0119\(01\)&from=EN](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:52008XC0119(01)&from=EN)

⁸ lsd. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX%3A52021XC0429%2801%29>

⁹ lsd. [SA_63934_A00D127C-0000-C36F-A557-8C522D056A1F_163_1.pdf \(europa.eu\)](#)

¹⁰ lsd. [SA_107119_80951E88-0000-C3DE-8025-B654F0D37A1F_16_1.pdf \(europa.eu\)](#)

¹¹ vö. Atr. 2. § 1. pont

„Elszámolható költség” az egyes támogatási kategóriákra az uniós állami támogatási szabályokban e címen meghatározott költségek köre.

„Import áruk helyett hazai áruk használatához kapcsolódó hitel” ha a kedvezményes kamatozású hitelt azzal a feltétellel nyújtják, hogy az eszközök kizárólag hazai termékből származhatnak. Fő szabályként a vállalkozásnak magának kell kiválasztania a számára legmegfelelőbb termékeket, szolgáltatásokat, amit a eszköz beszerzésnél/finanszírozásnál felhasznál.

„Közzététel és információszolgáltatás” az Atr. III. fejezet 18-18/D. §-a szerint.

3.1. De Minimis Rendelethez kapcsolódó fontosabb fogalom

„Egy és ugyanazon vállalkozás”: a De Minimis rendelet alkalmazásában valamennyi vállalkozás, amelyek között az alábbi kapcsolatok legalább egyike fennáll:

- a) a vállalkozás rendelkezik a részvényesek vagy tagok szavazati jogának többségével egy másik vállalkozásban;
- b) a vállalkozás jogosult kinevezni vagy elmozdítani egy másik vállalkozás igazgatási, irányítási vagy felügyeleti testülete tagjainak többségét;
- c) a vállalkozás valamely másik vállalkozás felett meghatározó befolyást gyakorolhat az e vállalkozással kötött szerződés alapján vagy az alapító okiratában vagy társasági szerződésében meghatározott rendelkezésnek megfelelően;
- d) a vállalkozás, amely valamely másik vállalkozás részvényese vagy tagja, e vállalkozás többi részvényesével vagy tagjával kötött megállapodás alapján egyedül birtokolja a másik vállalkozásban a részvényesek vagy tagok szavazati jogának többségét.

Az egy vagy több másik vállalkozáson keresztül az a)–d) pontban említett kapcsolatok egyikével rendelkező vállalkozásokat is egy és ugyanazon vállalkozásnak kell tekinteni.

3.2. Általános Csoportmentességi Rendelethez kapcsolódó fontosabb általános fogalmak

„Bruttó támogatási egyenérték”¹² a támogatás összege, mintha a támogatást vissza nem térítendő támogatás formájában nyújtották volna a kedvezményezettnek, az adók és egyéb illetékek levonása előtt.

„Immateriális javak”¹³ fizikai vagy pénzügyi formában nem megjelenő eszközök, mint például szabadalom, licencia, know-how vagy egyéb szellemi tulajdon

„Írásbeli”¹⁴ bármilyen formájú írásos dokumentum, beleértve az elektronikus dokumentumokat is, feltéve, hogy az ilyen elektronikus dokumentumokat az érintett tagállamban alkalmazandó közigazgatási eljárások és jogszabályok egyenértékűnek ismerik el.

¹² vö. Általános Csoportmentességi Rendelet 2. cikk 22. pont

¹³ vö. Általános Csoportmentességi Rendelet 2. cikk 30. pont

¹⁴ vö. Általános Csoportmentességi Rendelet 2. cikk 39b. pont

„Kiigazított támogatási összeg¹⁵” nagyberuházási projekt esetében a következő képlet alapján kiszámított megengedhető maximális támogatási összeg:

$$\text{kiigazított támogatási összeg} = R \times (A + 0,50 \times B + 0 \times C),$$

ahol: R az érintett térségben megengedett maximális támogatási intenzitás a kkv-kra vonatkozó megnövelt támogatási intenzitás nélkül; A az elszámolható költség 55 millió EUR-nak megfelelő része; B az elszámolható költségek 55 millió EUR és 110 millió EUR közötti része és C az elszámolható költségek 110 millió EUR feletti része.

„Kis- és középvállalkozás¹⁶” az Általános Csoportmentességi Rendelet I. mellékletben megállapított feltételeket teljesítő vállalkozás. A meghatározást megismétli jelen Segédlet 8. pontja.

„Nagyvállalkozás¹⁷” az a vállalkozás, amely nem minősül az Általános Csoportmentességi Rendelet I. számú Mellékletében meghatározott kis- és közepes vállalkozásnak (lásd: Segédlet 8. pont)

„Nehéz helyzetben lévő vállalkozás¹⁸” jelen Segédlet 8. pontja szerinti meghatározás.

„Projekt (beruházás) megkezdésének napja¹⁹”:

- a) az építési munka esetén az építési naplóba történő első bejegyzés vagy az építésre vonatkozó első visszavonhatatlan kötelezettségvállalás időpontja,
- b) a tárgyi eszköz és immateriális javak beszerzése esetén
 - i. a vállalkozás általi első jogilag kötelező érvényűnek tekintett megrendelés napja;
 - ii. az i. pont szerinti megrendelés hiányában – az arra vonatkozóan megkötött, jogilag kötelező érvényűnek tekintett szerződés létrejöttének a napja,
 - iii. az i. pont szerinti megrendelés és az ii. pont szerinti szerződés hiányában – a beruházó által aláírással igazolt átvételi nap az első beszerzett gép, berendezés, anyag vagy termék szállítását igazoló okmányon, vagy
- c) létesítmény felvásárlása esetén a felvásárlás időpontja,
- d) az a)-c) pont közül több pont együttes megvalósulása esetén a legkorábbi időpont

azzal, hogy nem tekintendő a beruházás megkezdésének a földterület megvásárlása, ha az nem képezi a beruházás elszámolható költségét, valamint az előkészítő munka költségének felmerülése. Az Általános Csoportmentességi Rendelet vonatkozó rendelkezését kibontja a jelen Segédlet 8. pontjában található értelmező rendelkezés.

„Szén²⁰” az Egyesült Nemzetek Európai Gazdasági Bizottsága által a szén tekintetében megállapított és a versenyképtelen szénbányák bezárását elősegítő állami támogatásról szóló, 2010. december 10-i tanácsi határozatban pontosított nemzetközi kodifikációs rendszer értelmében kiváló minőségű, közepes minőségű és gyenge minőségű A. és B. csoportba sorolt szén.

¹⁵ vö. Általános Csoportmentességi Rendelet 2. cikk 20. pont

¹⁶ vö. Általános Csoportmentességi Rendelet 2. cikk 2. pont

¹⁷ vö. Általános Csoportmentességi Rendelet 2. cikk 24. pont

¹⁸ vö. Általános Csoportmentességi Rendelet 2. cikk 18. pont

¹⁹ vö. 638/2023. (XII. 28.) Korm. rendelet 2. § 131. pont

²⁰ vö. Általános Csoportmentességi Rendelet 2. cikk 13. pont

„Támogatás nyújtásának napja”²¹ az a nap, amelyen az alkalmazandó nemzeti jogrendszer értelmében a támogatás igénybevételének jogát a kedvezményezettre ruházzák.

„Támogatási intenzitás”²² a támogatás nettó összege az elszámolható költségek százalékában kifejezve, az adók és egyéb illetékek levonása előtt.

„Támogatott területek”²³ Magyarország területe, kivéve Budapest főváros közigazgatási egysége. Magyarország területén valamennyi támogatott terület az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. cikk (3) bekezdés a) pontja szerinti régióknak minősül.

„Tárgyi eszközök”²⁴ olyan eszközök, amelyek felölelik a földterületet, épületeket, üzemeket, gépeket és berendezéseket.

3.3. Regionális beruházási támogatáshoz kapcsolódó fontosabb fogalmak

„Áttelepítés” a beruházó által megvalósított olyan tevékenység, amely esetében

- a támogatási kérelmet benyújtó beruházó vagy a kérelmet benyújtó beruházóval egy vállalatcsoportba tartozó beruházó azonos vagy hasonló tevékenységet vagy annak egy részét az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodás (a továbbiakban: EGT megállapodás) egyik szerződő felének területén található létesítményből (ún. eredeti létesítmény) az EGT megállapodás egy másik szerződő felének területén található azon létesítménybe helyezi át, ahol a támogatott beruházásra sor kerül (ún. támogatott létesítmény),
- az eredeti, valamint a támogatott létesítményben előállított termék vagy nyújtott szolgáltatás legalább részben ugyanazokat a célokat szolgálja és ugyanazon fogyasztói típus keresletét vagy igényeit elégíti ki, és
- a támogatási kérelmet benyújtó beruházó vagy a kérelmet benyújtó beruházóval egy vállalatcsoportba tartozó vállalkozás valamely az EGT-n belüli eredeti létesítményében folytatott azonos vagy hasonló tevékenység körében munkahelyek szűnnek meg.

A kedvezményezett a támogatási kérelem benyújtásával egyidejűleg, a támogatás visszafizetésének terhe mellett nyilatkozik arról, hogy a támogatási kérelem benyújtását megelőző két évben nem valósított meg áttelepítést abba a létesítménybe, amelyben a támogatási kérelem tárgyát képező induló beruházást meg kívánja valósítani, és kötelezettséget vállal arra, hogy a támogatási kérelem tárgyát képező induló beruházás befejezését követő legalább két évig nem kerül sor a létesítmény áttelepítésére abba a létesítménybe, amelyben a támogatási kérelem tárgyát képező induló beruházást meg kívánja valósítani.

„Azonos vagy hasonló tevékenység”²⁵ a NACE Rev. 2. egységes ágazati osztályozási rendszernek ugyanabba a (négy számjegyű számkóddal azonosított) szakágazatába sorolt tevékenység (NACE Rev. 2.)

²¹ vö. Általános Csoportmentességi Rendelet 2. cikk 28. pont

²² vö. Általános Csoportmentességi Rendelet 2. cikk 26. pont

²³ vö. Általános Csoportmentességi Rendelet 2. cikk 27. pont

²⁴ vö. Általános Csoportmentességi Rendelet 2. cikk 29. pont

²⁵ vö. Általános Csoportmentességi Rendelet 2. cikk 50. pont

„Beruházás befejezése²⁶” az az időpont, amikor a nemzeti hatóságok a beruházást befejezettnek tekintik vagy – ennek hiányában – a munkálatok megkezdésétől számított 3 év.

„Induló beruházás²⁷” : az a tárgyi eszközök vagy immateriális javak beszerzésére irányuló beruházás, amely új létesítmény létrehozatalát, meglévő létesítmény kapacitásának bővítését, létesítmény termékkínálatának, szolgáltatásainak a létesítményben addig nem gyártott termékekkel, nem kínált szolgáltatásokkal történő bővítését vagy egy meglévő létesítmény teljes termelési folyamatának, átfogó szolgáltatásainak alapvető megváltoztatását eredményezi, valamint a részesedésszerzés kivételével olyan létesítmény eszközeinek felvásárlása, amely létesítmény bezárásra került vagy felvásárlás nélkül bezárásra került volna.

A pótló beruházás tehát nem minősül induló beruházásnak;

„Létesítmény”: funkcionálisan megbonthatatlan egészet képező termelő vagy szolgáltató egység.

„Lignit²⁸”: az ENSZ Európai Gazdasági Bizottsága által létrehozott, szénre vonatkozó nemzetközi kodifikációs rendszer meghatározása szerinti gyenge minőségű, C. csoportba sorolt szén vagy ortholignit, továbbá gyenge minőségű, B. csoportba sorolt szén vagy metalignit.

„Nagyberuházási projekt²⁹” a támogatás nyújtásának napján érvényes árakon és árfolyamokon számítva 50 millió EUR-t meghaladó elszámolható költségű induló beruházás.

„Regionális beruházási támogatás³⁰” induló beruházáshoz vagy új gazdasági tevékenység végzésére irányuló induló beruházáshoz nyújtott regionális támogatás.

„Szinten tartást szolgáló eszköz”: olyan eszköz, amely a kedvezményezett által már használt tárgyi eszközt, immateriális javakat váltja ki anélkül, hogy a kiváltás az előállított termék, a nyújtott szolgáltatás, a termelési, illetve a szolgáltatási folyamat alapvető változását vagy bővülését eredményezné.

„Új gazdasági tevékenység kialakítására irányuló induló beruházás³¹”

- a) tárgyi eszközökbe és immateriális javakba történő beruházások az alábbiak közül egy vagy mindkettő vonatkozásában:
 - új létesítmény létrehozása,
 - a létesítmény tevékenységének diverzifikálása, feltéve, hogy az új tevékenység nem azonos a létesítményben korábban folytatott tevékenységgel, és nem is hasonlít ahhoz; vagy
- b) bezárt vagy megvásárlás nélkül bezárásra ítélt létesítmény eszközeinek megvásárlása, feltéve, hogy a megvásárolt eszközökkel végzendő új tevékenység nem azonos a létesítményben a vásárlás előtt végzett tevékenységgel, és nem is hasonlít ahhoz.

²⁶ vö. Általános Csoportmentességi Rendelet 2. cikk 47a. pont

²⁷ vö. Általános Csoportmentességi Rendelet 2. cikk 49. pont

²⁸ vö. Általános Csoportmentességi Rendelet 2. cikk 43a. pont

²⁹ vö. Általános Csoportmentességi Rendelet 2. cikk 52. pont

³⁰ vö. Általános Csoportmentességi Rendelet 2. cikk 41. pont

³¹ vö. Általános Csoportmentességi Rendelet 2. cikk 51. pontja

Egy vállalkozásban történő részesedésszerzés önmagában nem minősül új gazdasági tevékenység kialakítására irányuló induló beruházásnak.

3.4. Energiahatékonysági jogcímekhez kapcsolódó fontosabb fogalmak

„**Biomassza**³²”: biológiai eredetű termékek, hulladékok és maradékanyagok biológiailag lebontható része, az (EU) 2018/2001 irányelv 2. cikkének 24. pontjában meghatározottak szerint.

„**Bioüzemanyagok**³³”: az (EU) 2018/2001 irányelv 2. cikkének 33. pontjában meghatározott bioüzemanyagok.

„**Biogáz**³⁴”: az (EU) 2018/2001 irányelv 2. cikkének 28. pontjában meghatározott biogáz.

„**Biomasszából előállított üzemanyagok**³⁵”: az (EU) 2018/2001 irányelv 2. cikkének 27. pontjában meghatározott biomasszából előállított üzemanyagok.

„**Digitalizáció**³⁶”: elektronikus eszközökben és/vagy rendszerekben foglalt olyan műszaki megoldások alkalmazása, amelyek lehetővé teszik a termékfunkciók bővítését, az online szolgáltatások fejlesztését, a folyamatok korszerűsítését vagy az árutermelés és szolgáltatásnyújtás közvetítőinek kiiktatásán alapuló üzleti modellekre való áttérést, és végső soron átalakító hatást eredményeznek.

„**Energiahatékonyság**³⁷” a teljesítményben, a szolgáltatásban, a termékekben vagy az energiában kifejezett eredmény és a befektetett energia hányadosa.

„**Energiahatékonysági projekt**³⁸” valamely épület energiahatékonyságát növelő beruházási projekt.

„**Energiatárolás**³⁹”: a villamos energia végső felhasználásának elhalasztása a termelésnél későbbi időpontra, vagy a villamos energia átalakítása tárolható formájú energiává, az ilyen energia tárolása, valamint az ilyen energia ezt követő villamos energiává való visszaalakítása.

„**Folyékony bio-energiahordozó**⁴⁰”: az (EU) 2018/2001 irányelv 2. cikkének 32. pontjában meghatározott folyékony bio-energiahordozó.

„**Hőszivattyú**⁴¹”: olyan gép, készülék vagy berendezés, amely a természetes közegekből - például a levegőből, a vízből vagy a talajból - hőt vezet át az épületekbe vagy az ipari alkalmazásokba azáltal, hogy megfordítja a hő

³² vö. Általános Csoportmentességi Rendelet 2. cikk 117. pont

³³ vö. Általános Csoportmentességi Rendelet 2. cikk 117a. pont

³⁴ vö. Általános Csoportmentességi Rendelet 2. cikk 117b. pont

³⁵ vö. Általános Csoportmentességi Rendelet 2. cikk 117d. pont

³⁶ vö. Általános Csoportmentességi Rendelet 2. cikk 103c. pont

³⁷ vö. Általános Csoportmentességi Rendelet 2. cikk 103. pont

³⁸ vö. Általános Csoportmentességi Rendelet 2. cikk 104. pont

³⁹ vö. Általános Csoportmentességi Rendelet 2. cikk 130c. pont

⁴⁰ vö. Általános Csoportmentességi Rendelet 2. cikk 117c. pont

⁴¹ vö. Általános Csoportmentességi Rendelet 2. cikk 108b. pont

természetes áramlásának irányát, és így az az alacsonyabb hőmérséklettől a magasabb hőmérséklet felé áramlik. A reverzibilis hőszivattyúk képesek ennek ellenkezőjére is, azaz a hőt az épületből kivonni és a környezetnek átadni.

„**Kapcsolt energiatermelés**” vagy „**Kapcsolt hő- és villamosenergia-termelés**⁴²”: a 2012/27/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 2. cikkének 30. pontjában meghatározott, kapcsolt energiatermelés.

„**Megújuló energiaforrásokból előállított energia vagy megújuló energia**⁴³” csak az (EU) 2018/2001 irányelv 2. cikkének 1. pontjában meghatározott megújuló energiaforrásokat felhasználó üzemek által termelt energia, valamint hagyományos energiaforrásokat is alkalmazó vegyes erőművekben a fűtőérték szempontjából megújuló energiaforrásokból nyert energiárész, ide értendő az (együttesen vagy a megújuló létesítményhez kiegészítésként felszerelt) fogyasztásmérő mögött csatlakoztatott tárolórendszerek feltöltésére használt megújuló villamos energia is, a tárolórendszerek eredményeként nyert villamos energia kivételével.

Az (EU) 2018/2001 2. cikkének 1. pontja szerint: nem fosszilis megújuló energiaforrásokból származó energia, nevezetesen szélenergia, napenergia (naphő és fotovoltaiikus napenergia) és geotermikus energia, környezeti energia, árapály-, hullám- és az óceánból nyert egyéb energia, vízenergia, biomassza, hulladéklerakó helyeken és szennyvíztisztító telepeken keletkező gázok, továbbá biogázok energiája.

„**Megújuló hidrogén**⁴⁴”: megújuló energiából a nem biológiai eredetű, megújuló folyékony és gáznemű közlekedési üzemanyagokra az (EU) 2018/2001 európai parlamenti és tanácsi irányelvben (23) meghatározott módszerek szerint előállított hidrogén.

„**Nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelés**⁴⁵”: az energiahatékonyságról, a 2009/125/EK és a 2010/30/EU irányelv módosításáról, valamint a 2004/8/EK és a 2006/32/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2012. október 25-i 2012/27/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 2. cikkének 34. pontjában bekezdésében foglalt meghatározásnak megfelelő nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelés.

„**Okosfunkció-fogadási alkalmasság**⁴⁶”: az épületek vagy önálló rendeltetési egységeik azon képessége, hogy működésükben igazodjanak a használó igényeihez, hogy optimalizálják az energiahatékonyságot és az általános teljesítményt, valamint hogy alkalmazkodjanak a hálózatról érkező jelekhez.

„**Távfűtés**” és „**Távhűtés**⁴⁷”: a 2010/31/EU irányelv 2. cikkének 19. pontjában meghatározott távfűtés vagy távhűtés.

„**Uniós szabvány**⁴⁸”:

- a) olyan kötelező uniós szabvány, amely meghatározza az egyes vállalkozások által környezeti szempontból elérendő szinteket, kivéve az uniós szinten meghatározott olyan normákat vagy célokat, amelyek a tagállamokra nézve kötelezőek, de az egyes vállalkozásokra nézve nem; vagy

⁴² vö. Általános Csoportmentességi Rendelet 2. cikk 108. pont

⁴³ vö. Általános Csoportmentességi Rendelet 2. cikk 109. pont

⁴⁴ vö. Általános Csoportmentességi Rendelet 2. cikk 102c. pont

⁴⁵ vö. Általános Csoportmentességi Rendelet 2. cikk 107. pont

⁴⁶ vö. Általános Csoportmentességi Rendelet 2. cikk 103d. pont

⁴⁷ vö. Általános Csoportmentességi Rendelet 2. cikk 124a. pont

⁴⁸ vö. Általános Csoportmentességi Rendelet 2. cikk 102. pont

- b) kötelezettség a 2010/75/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvben meghatározott elérhető legjobb technikák (BAT) használatára, valamint annak biztosítására, hogy a kibocsátási szint nem haladja meg az elérhető legjobb technikák alkalmazásával elérhető szintet; amennyiben az elérhető legjobb technikához kapcsolódó kibocsátási szintet a 2010/75/EU irányelv vagy más vonatkozó irányelvek alapján elfogadott végrehajtási jogi aktus tartalmazza, e rendelet alkalmazásában az adott szintet kell használni; amennyiben az említett szinteket tartományban állapítják meg, az a korlát alkalmazandó, amelynél az adott vállalkozásnál az elérhető legjobb technikákat először elérték.

„Primerenergia⁴⁹” az a megújuló és nem megújuló forrásból származó energia, amely nem esett át semminemű átalakításon vagy feldolgozási eljáráson.

4. Csekély összegű támogatás (de minimis) esetén alkalmazandó szabályok

4.1. Állami támogatási kategória

Az Atr. I. számú melléklete szerint: „4.1.1./4.1.2. Csekély összegű támogatás.” A hitelt kizárólag az (EU) 2023/2831 bizottsági rendelettel összhangban lehet nyújtani. Az állami támogatás formája: kedvezményes kamatozású kölcsön.

4.2. Csekély összegű támogatás (de minimis) alkalmazási köre

Csekély összegű támogatás (de minimis) a De Minimis rendelet 1. cikkében meghatározott körben nyújtható. A De Minimis Rendelet 1. cikk (2) bekezdésében foglaltak kivételével nem lehet kedvezményezett az a vállalkozás, amely az igényelt támogatást a De Minimis Rendelet 1. cikk (1) bekezdésében meghatározott kivételek szerint használná fel.

4.3. Állami támogatás maximuma

Bármely három év időszakában az egy és ugyanazon vállalkozásnak minősülő vállalkozások részére odaítélt csekély összegű támogatás összege Magyarországon nem haladhatja meg a 300 000 eurót⁵⁰.

4.4. Támogatáshalmozódás

Támogatáshalmozási szabályok

A csekély összegű támogatás (de minimis) más csekély összegű támogatásokról szóló rendeleteknek megfelelően nyújtott csekély összegű támogatással az előző alpontban meghatározott felső határig halmozható.

Az előző bekezdéstől eltérően csekély összegű támogatás (de minimis) halmozható az (EU) 2023/2832 bizottsági rendeletnek megfelelően az általános gazdasági érdekű szolgáltatást nyújtó vállalkozások számára nyújtott csekély

⁴⁹ vö. Általános Csoportmentességi Rendelet 2. cikk 103a. pont

⁵⁰ Egyetlen vállalkozás esetén összesen.

összegű támogatással az azon rendeletben meghatározott felső határig (vö. 750 000 eurónak megfelelő forintösszegig).

A csekély összegű támogatás (de minimis) nem halmozható az ugyanazon elszámolható költségekhez-, vagy az ugyanazon kockázatfinanszírozási célú intézkedéshez nyújtott állami támogatással, ha a halmozás túllépné a valamelyik csoportmentességi rendeletben vagy a Bizottság által elfogadott határozatban az egyes esetek meghatározott körülményeire vonatkozóan rögzített maximális támogatási intenzitást vagy összeget. A nem konkrét elszámolható költségekhez nyújtott, vagy azokhoz hozzá nem rendelhető csekély összegű támogatás halmozható más, valamelyik csoportmentességi rendelet vagy a Bizottság által elfogadott határozat alapján nyújtott állami támogatással.

Összefonódás és felvásárlás esetén az egyesülő vállalkozásoknak nyújtott valamennyi korábbi csekély összegű támogatást (de minimis) figyelembe kell venni annak meghatározásához, hogy bármely – az új vagy a felvásárló vállalkozásnak nyújtandó – újabb csekély összegű támogatás (de minimis) meghaladja-e az alkalmazandó felső határt. Az összefonódást vagy felvásárlást megelőzően jogszerűen odaítélt csekély összegű támogatás (de minimis) a műveletet követően is jogszerű marad.

Ha egy vállalkozás két vagy több külön vállalkozásra válik szét, a szétválást megelőzően nyújtott csekély összegű támogatást (de minimis) az eredetileg a támogatásban részesülő vállalkozásnak kell betudni, amely elvben azonos azzal a vállalkozással, amely a csekély összegű támogatással (de minimis) támogatott tevékenységeket átvállalta. Ha erre nincs lehetőség, a csekély összegű támogatást (de minimis) saját tőkéjük – a szétválás tényleges időpontjában érvényes – könyv szerinti értéke alapján arányosan el kell osztani az új vállalkozások között. A vállalkozás az egyes csekély összegű támogatások (de minimis) hatálya alá eső tevékenységeinek szétválasztása érdekében az egyes tevékenységi körökhöz kapcsolódó költségeit számlával, vagy a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény 166.§ (1) bekezdése szerinti más számviteli bizonylattal igazolja.

Az Ügyfél nyilatkozattételi kötelessége

Az Ügyfélnek, azaz a támogatás kedvezményezettjének a De Minimis Rendelet 7. cikkének (4) bekezdése⁵¹ figyelembe vételével előzetesen nyilatkoznia kell az általa, valamint a vele „egy és ugyanazon vállalkozásnak” minősülő vállalkozás által a támogatás odaítélését (azaz az Eximbank döntését) megelőző három év (3*365 nap) során Magyarországon igénybe vett/ igényelt csekély összegű támogatások támogatástartalmáról (lsd. Nyilatkozat megítélt állami támogatásokról). Amennyiben ilyen támogatásban nem részesült, nemleges nyilatkozatot kell tennie.

Amennyiben a csekély összegű támogatást igénybevevő vállalkozás a beruházás azonos elszámolható költségeihez más állami támogatást is igényel (akár megítélt, akár egy benyújtott támogatási kérelemről van szó), akkor nyilatkoznia kell annak támogatástartalmáról, támogatási kategóriájáról, és támogatási intenzitásáról is.

Az Ügyfél köteles a támogatással kapcsolatos okiratokat és dokumentumokat a támogatási döntés meghozatala napjától számított tíz évig megőrizni.

⁵¹ Maximális hitelösszeg a vállalati hitellimiten túl függ a támogatástartalom mértékétől. Az Atr. 35. § (1) bekezdése alapján HUF-ban kapott támogatás esetén, valamint az Eximbank által nyújtott támogatás összegének euróra történő átszámításakor a támogatás odaítélésének (támogató szerv ill. az Eximbank döntésének napja) napját megelőző hónap utolsó munkanapján érvényes, a MNB által közzétett, két tizedes pontossággal meghatározott devizaárfolyam alkalmazandó.

5. Az Általános Csoportmentességi Rendelet alapján nyújtott támogatások

5.1. Az Általános Csoportmentességi Rendelet szerinti támogatási kategóriákra vonatkozó közös szabályok

5.1.1. A támogatott projektekre vonatkozó előírások

Az Általános Csoportmentességi Rendelet alapján támogatás kizárólag az Általános Csoportmentességi Rendelet 1. cikkében foglalt korlátokra tekintettel nyújtható.

Az Általános Csoportmentességi Rendelet csak az **ösztönző hatással** bíró támogatásokra nyújtható. A támogatás csak akkor tekinthető ösztönző hatásúnak, ha az Ügyfél a projekt megkezdését megelőzően írásbeli támogatási kérelmet nyújtott be az Eximbankhoz. Az írásbeli kérelem tartalmi elemeit az Általános Csoportmentességi Rendelet 6. cikk (2) bekezdése határozza meg.

A **támogatási intenzitás** kiszámítása során valamennyi felhasznált számadatot az adók és illetékek levonása előtt kell figyelembe venni.

Az **Eximbank köteles adatot szolgáltatni** a Támogatásokat Vizsgáló Iroda részére az Általános Csoportmentességi Rendelet 9. cikke szerinti közzététel céljából az 100 000 EUR-nak megfelelő forintösszeget meghaladó egyedi támogatásról. Az adatszolgáltatás módjára, az adatszolgáltatással érintett adatok körére és azok közzétételére vonatkozó szabályokat az Atr. 18/A-18/D. §-ai határozzák meg.

A Kedvezményezett az Általános Csoportmentességi Rendelet 12. cikk (1) bekezdése alapján köteles a támogatással kapcsolatos okiratokat és dokumentumokat a támogatási döntés meghozatala napjától számított **tíz évig megőrizni**.

5.1.2. Bejelentési kötelezettség az Általános Csoportmentességi Rendelet alapján

Amennyiben a támogatás összege – beleértve az azonos, vagy részben azonos elszámolható költségekre egyéb forrásból kapott állami támogatás – meghaladja a következő határértékeket (bejelentési határérték), akkor a támogatás csak az Európai Bizottság előzetes jóváhagyása esetén nyújtható.

Az Atr. 18. § (2) bekezdés a) pontja szerint előzetesen be kell jelenteni az Európai Bizottság részére az egyedi támogatást, ha a támogatás összege

1. regionális beruházási támogatás esetén a beruházáshoz igényelt összes állami támogatással együtt - figyelembe véve a nagyberuházásokra vonatkozó rendelkezéseket - egy legalább 110 millió euró elszámolható költségű beruházási támogatás esetében vállalkozásonként és projektenként meghaladja

- a 24,75 millió eurónak megfelelő forintösszeget, ha a maximális regionális támogatási intenzitás 30%,
- a 41,25 millió eurónak megfelelő forintösszeget, ha a maximális regionális támogatási intenzitás 50%,
- a 49,5 millió eurónak megfelelő forintösszeget, ha a maximális regionális támogatási intenzitás 60%,

2. kis- és középvállalkozásnak nyújtott beruházási támogatás esetén vállalkozásonként és beruházási projektenként meghaladja a 8,25 millió eurónak megfelelő forintösszeget,

3. épületek energiahatékonyságának kivételével az energiahatékonysági intézkedéshez nyújtott beruházási támogatás, épület-energiahatékonysági intézkedéshez nyújtott beruházási támogatás, valamint megújuló energia, megújuló hidrogén és nagy hatásfokú kapcsolt energiatermeléshez nyújtott beruházási támogatás esetén vállalkozásonként és projektenként meghaladja a 30 millió eurónak megfelelő forintösszeget.

Annak megállapításakor, hogy teljesülnek-e az előzőekben írt bejelentési határértékek és maximális támogatási intenzitások, a támogatott tevékenységre, projektre vagy vállalkozásra irányuló állami támogatások teljes összegét kell figyelembe venni.

Amennyiben az Unió intézményei, ügynökségei, közös vállalkozásai vagy más szervei által központilag kezelt olyan uniós finanszírozás, amely sem közvetlenül, sem közvetve nem tartozik a tagállam ellenőrzése alá, állami támogatással párosul, csak ez utóbbit kell figyelembe venni annak meghatározásakor, hogy teljesülnek-e a bejelentési határértékek és a maximális támogatási intenzitások vagy a maximális támogatási összegek, feltéve, hogy az ugyanazon elszámolható költségekkel kapcsolatban nyújtott állami finanszírozás teljes összege nem haladja meg az uniós jog alkalmazandó szabályaiban foglalt legkedvezőbb finanszírozási arányt.

5.1.3. Támogatáshalmazódás és nyilatkozattételi kötelesség

Az azonosítható elszámolható költségekkel rendelkező támogatás a következőkkel halmazható:

- bármely egyéb állami támogatás, amennyiben az adott intézkedések különböző azonosítható elszámolható költségekre vonatkoznak,
- bármely egyéb állami támogatás, amely részben vagy egészben ugyanazon elszámolható költségekhez kapcsolódik, feltéve, hogy az ilyen halmazás nem vezet az Általános Csoportmentességi Rendelet értelmében az érintett támogatásra alkalmazandó legmagasabb támogatási intenzitás, illetve támogatási összeg túllépéséhez.

Az állami támogatás nem halmazható ugyanazon elszámolható költségek vonatkozásában nyújtott csekély összegű támogatással, amennyiben a halmazás az Általános Csoportmentességi Rendelet III. fejezetében vagy a Bizottság által elfogadott más csoportmentességi rendeletben vagy határozatban megállapított támogatási intenzitás vagy összeg túllépéséhez vezetne.

Az egy projekthez igénybe vett összes támogatás - függetlenül attól, hogy annak finanszírozása uniós, országos, regionális vagy helyi forrásból történik - támogatási intenzitása vagy összege nem haladhatja meg az irányadó uniós állami támogatási szabályokban meghatározott támogatási intenzitást vagy támogatási összeget.

Az Ügyfél nyilatkozattételi kötelessége

Az Ügyfélnek, azaz a támogatás kedvezményezettjének előzetesen nyilatkoznia kell az általa, valamint az Általános Csoportmentességi Rendelet I. számú melléklete szerinti kapcsoló- és partnervállalkozása(i) által igényelt és/vagy igényelni tervezett támogatásokról, amelyek az Általános Csoportmentességi Rendelet I. Fejezete és a III. Fejezet vonatkozó támogatási jogcíme szerint támogatáshalmazási szabályok alá esnek. Az Ügyfél nyilatkozatának ki kell terjednie az összesítés alá tartozó támogatás támogatástartalmára, támogatási kategóriájára és a támogatási intenzitására is (Izd. Nyilatkozat megítélt állami támogatásról).

5.1.4. Nem ítéltető meg támogatás

- a) – a csekély összegű támogatás (de minimis) kivételével - azon szervezet részére, amely a támogatás odaítélésakor még nem tett eleget valamennyi, az Európai Bizottság európai uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatás visszafizettetésére kötelező, Magyarországnak címzett határozata alapján fennálló visszafizetési kötelezettségének,

- b) - a csekély összegű támogatás (de minimis) kivételével - nehéz helyzetben lévő vállalkozás részére.
- c) a halászati és akvakultúra-termékek termeléséhez, feldolgozásához és forgalmazásához,
- d) – az épületek energiahatékonyságának kivételével az energiahatékonysági intézkedéshez nyújtott beruházási támogatás, az épület-energiahatékonysági intézkedéshez nyújtott beruházási támogatás, valamint a megújuló energia, megújuló hidrogén és nagy hatásfokú kapcsolt energiatermeléshez nyújtott beruházási támogatás kivételével - elsődleges mezőgazdasági termeléshez,
- e) mezőgazdasági termék feldolgozásához és mezőgazdasági termék forgalmazásához, ha
 - ea) a támogatás összege az elsődleges termelőktől beszerzett vagy érintett vállalkozások által forgalmazott ilyen termékek ára vagy mennyisége alapján kerül rögzítésre, vagy
 - eb) a támogatás az elsődleges termelőknek történő teljes vagy részleges továbbítástól függ,
- f) exporttal kapcsolatos tevékenységhez, ha a támogatás az exportált mennyiségekhez, értékesítési hálózat kialakításához és működtetéséhez vagy az exporttevékenységgel összefüggésben felmerülő egyéb folyó kiadásokhoz közvetlenül kapcsolódik,
- g) abban az esetben, ha azt import áru helyett hazai áru használatától teszik függővé,
- h) olyan feltétellel, amely az európai uniós jog megsértését eredményezi,
- i) a csekély összegű támogatás (de minimis) kivételével - a versenyképtelen szénbányák bezárását elősegítő állami támogatásról szóló, 2010. december 10-i 2010/787/EU tanácsi határozat (HL L 336., 2010.12.24., 24. o.) hatálya alá tartozó versenyképtelen szénbányák részére,
- j) - a csekély összegű támogatás (de minimis) kivételével - atomenergia termeléshez.

5.2. Regionális beruházási támogatás

5.2.1. Állami támogatási kategória

Az Atr. I. számú melléklete szerint: „19.1.1. Regionális beruházási támogatás (651/2014/EU bizottsági rendelet 14. cikk).” A hitel kizárólag az Általános Csoportmentességi Rendelet rendelkezéseivel összhangban (vö. Általános Csoportmentességi Rendelet I. Fejezet és III. Fejezet 13-14. cikk) lehet nyújtani. Az állami támogatás formája: kedvezményes kamatozású kölcsön.

5.2.2.A Regionális beruházási támogatás alkalmazási köre

Az Általános Csoportmentességi Rendelet 13. cikke alapján a regionális beruházási támogatási jogcím nem nyújtható:

- a) acélipari tevékenységhez,
- b) lignitiprai,
- c) szénipari tevékenységhez,
- d) szélessávú infrastruktúra kiépítéséhez vagy fejlesztéséhez,
- e) ellenszolgáltatásért végzett légi, tengeri, közúti, vasúti és belvízi úton történő személy- vagy áruszállítási szolgáltatás nyújtásához, vagy a kapcsolódó infrastruktúrához vagy energiatermelési, -tárolási, -átviteli, -elosztási tevékenységhez,
- f) energetikai célú infrastruktúra létrehozását szolgáló beruházáshoz,
- g) szinten tartó beruházáshoz.

5.2.3.A Regionális beruházási támogatás igénybevételének feltételei és a beruházás jellemzői

A Regionális beruházási támogatás igénybevételének feltétele, hogy a tervezett beruházás olyan induló minősüljön, amelyet valamely támogatott régióban⁵² valósítanak meg. A támogatott régiók és a hozzájuk kapcsolódó intenzitások a 'Támogatási intenzitás' pontban került rögzítésre.

A beruházást annak befejezése után legalább 5 évig, illetve kis- és középvállalati ügyfélszegmens esetében 3 évig fenn kell tartani az érintett területen. A szabályozás lehetővé teszi, hogy az ezen időszakon belül korszerűtlenné vált üzem, illetve a meghibásodott berendezés lecserélését, feltéve, hogy a gazdasági tevékenység az érintett területen a minimális időtartam alatt fennmarad. A korszerűtlenné vált vagy meghibásodott és támogatásban már részesült tárgyi eszköz cseréjére a fenntartási időszakban a kedvezményezett állami támogatásban nem részesülhet. Az új eszköznek a lecserélt tárgyi eszközzel azonos funkcióval és azonos vagy nagyobb kapacitással kell rendelkeznie, továbbá a gyártási időpontja nem lehet korábbi, mint a lecserélt tárgyi eszközé.

Egyetlen beruházási projekt részének kell tekinteni a statisztikai célú területi egységek nomenklatúrája szerint ugyanabban a 3. szintű régióban⁵³ támogatott másik beruházás munkáinak megkezdésétől számítva 3 éven belül csoportszinten ugyanazon kedvezményezett által megkezdett olyan induló beruházást, amely ugyanazon vagy hasonló tevékenységhez kapcsolódik. Amennyiben az ilyen egyetlen beruházási projekt nagyberuházási projekt, az egyetlen beruházási projektre vonatkozó teljes támogatási összeg nem haladhatja meg a nagyberuházási projektre vonatkozó kiigazított támogatást.

A támogatás kedvezményezettjének az elszámolható költségek legalább 25 %-ára kiterjedő pénzügyi hozzájárulást kell biztosítania saját forrásaiból vagy külső finanszírozás igénybevételével, minden állami forrástól mentes formában.

Az Ügyfél – a támogatás visszafizetésének terhe mellett – megerősíti, hogy a támogatási kérelem benyújtását megelőző két évben nem valósított meg áttelepítést abba a létesítménybe, amelyben a támogatási kérelem tárgyát képező induló beruházást meg kívánja valósítani, és kötelezettséget vállal arra, hogy a támogatási kérelem tárgyát képező induló beruházás üzembe helyezését követő legalább két évig nem kerül sor áttelepítésre abba a létesítménybe, amelyben a támogatási kérelem tárgyát képező induló beruházást meg kívánja valósítani.

5.2.4.Elszámolható költségek köre

Az elszámolható költségek a tárgyi eszközökre és immateriális javakra irányuló beruházási költségek.

Az elszámolható tárgyi eszközök az Általános Csoportmentességi Rendelet szerinti tárgyi eszközök és immateriális javak meghatározás (lásd a Segédlet kapcsolódó fogalmak pontjában), valamint az Európai Unió harmonizált szabályait tartalmazó számvitelről szóló 2000. évi C. törvény vonatkozó rendelkezései szerint határozandók meg.

A **beszerzett eszközöknek újaknak kell lenniük**, kivéve a kis- és középvállalatok esetében és létesítmények felvásárlása esetében.

A **tárgyi eszközök bérléséhez** kapcsolódó költségek a következő feltételek mellett vehetők figyelembe:

⁵² vö. SA.107119 (2023/N) bizottsági határozat, Atr. 25. § (1) bek.

⁵³ lsd. <https://tvi.kormany.hu/regionalis-tamogatasi-terkep>

- a) földterület és épületek tekintetében a bérleti viszonyt fenn kell tartani a beruházás befejezésének várható dátumától számított legalább 5 éven keresztül nagyvállalkozások, és 3 éven keresztül kis- és középvállalkozások esetében;
- b) üzem vagy gép esetében a bérleti viszonyt olyan pénzügyi lízing formájában kell megvalósítani, amely a lízing futamidejének lejártakor a támogatás kedvezményezettjével szemben az eszköz megvásárlására vonatkozó kötelezettséget tartalmaz.

Az Általános Csoportmentességi Rendelet szerinti Induló beruházás vagy Új gazdasági tevékenység kialakítására irányuló beruházás esetében elvben csak azon eszközök költségét lehet figyelembe venni, amelyeket a vevőtől független harmadik féltől vásárolnak. Ha azonban egy kisvállalkozást az eredeti tulajdonos családtagja, korábbi munkavállaló vagy több korábbi munkavállaló vesz át, az eszközöknek a vevőtől független harmadik féltől való megvásárlására vonatkozó feltétel nem alkalmazható. Az ügyletet piaci feltételek mellett kell lebonyolítani. Ha egy létesítmény eszközeinek felvásárlása egyéb, regionális támogatásra jogosult beruházással jár együtt, akkor e további beruházás elszámolható költségeit hozzá kell adni a létesítmény eszközeinek beszerzéséhez kapcsolódó költséghez. Amennyiben az eszközök beszerzéséhez a vásárlást megelőzően már nyújtottak támogatást, ezen eszközök költségeit le kell vonni a létesítmény felvásárlásához kapcsolódó elszámolható költségekből.

A **nagyvállalatoknak a termelési folyamat alapvető megváltoztatására odaítélt támogatás esetében** az elszámolható költségeknek meg kell haladniuk az alapvetően megváltoztatandó eredeti termelési folyamathoz kapcsolódó eszközökre a kérelem benyújtásának adóévet megelőző három adóévben elszámolt terv szerinti értékcsökkenés összegét. Meglévő létesítmény termékkínálatának a létesítményben addig nem gyártott termékekkel történő bővítését eredményező induló beruházás, valamint meglévő létesítmény tevékenységének új tevékenységgel történő bővítését eredményező, új gazdasági tevékenység végzésére irányuló induló beruházás esetén az elszámolható költségeknek legalább 200 %-kal meg kell haladniuk az eredeti tevékenység keretében használt és az új tevékenység keretében is használni tervezett eszközöknek a beruházás megkezdése előtti adóévben nyilvántartott könyv szerinti értékét.

Immateriális javak akkor vehetők figyelembe a beruházási költségek kiszámításához, amennyiben teljesítik a következő feltételeket:

- a) kizárólag a támogatásban részesülő létesítményben használhatók fel;
- b) amortizálhatónak kell lenniük;
- c) a vevőtől független harmadik felektől, piaci feltételek mellett kell azokat megvásárolni; valamint
- d) a támogatásban részesülő vállalkozás eszközei között kell szerepelniük, és legalább 5 évig (kkv-k esetében 3 évig) ahhoz a projekthez kell kapcsolódniuk, amelyre a támogatást odaítélték.

Nagyvállalkozások esetében az immateriális javak költségei csupán az induló beruházás teljes elszámolható beruházási költségeinek 50 %-áig számolhatók el. Kis- és középvállalatok esetében az immateriális javak költségeinek 100 %-a elszámolható.

A nagyberuházás elszámolható költségei kiszámításakor egyetlen beruházásnak kell tekinteni a kérelemben szereplő beruházást és a kérelmet benyújtó beruházó, valamint a kérelmet benyújtó beruházóval egy vállalatcsoportba tartozó beruházó által a kérelemben szereplő beruházás megkezdésétől számított háromszor háromszázhatvanöt napos időszakon belül a kérelemben szereplő beruházással azonos vármegyében megkezdett, ugyanazon vagy hasonló tevékenységhez kapcsolódó, regionális beruházási támogatásban részesülő beruházást.

Nem minősül elszámolható költségnek

- a) a szinten tartást szolgáló tárgyi eszköz és immateriális javak költsége,
- b) a korábban már használatba vett olyan tárgyi eszköz és támogatható immateriális javak költsége, amelyre a beruházó, más társaság vagy egyéni vállalkozó állami támogatást vett igénybe,
- c) az olyan tárgyi eszköz és támogatható immateriális javak költsége, amelyet a beruházó nehéz helyzetben lévő, vagy csődeljárás, felszámolás vagy kényszertörlési eljárás alatt álló beruházótól szerzett be,
- d) a kérelem benyújtásának napja előtt felmerült költség, ráfordítás,
- e) a Tao törvény 4. § 31/c. pontja szerinti személygépkocsi költsége,
- f) nagyvállalkozásnál a korábban már bárki által használatba vett tárgyi eszköz költsége, kivéve létesítmény felvásárlása esetén a beszerzett eszköz vételárát.

5.2.5. Támogatási intenzitás

A támogatási intenzitás nem haladhatja meg a következő értékeket:

Régió NUTS száma	Régió megnevezése	Maximális támogatási intenzitás
HU12	Pest	50 %
HU21	Közép-Dunántúl	30 %
HU22	Nyugat-Dunántúl	30 %
HU23	Dél-Dunántúl (HU232 Somogy és HU233 Tolna)	50 %
HU23	Dél-Dunántúl (HU231 Baranya)	60 %
HU31	Észak-Magyarország (HU313 Nógrád)	50 %
HU31	Észak-Magyarország (HU311 Borsod-Abaúj-Zemplén és HU312 Heves)	60 %
HU32	Észak-Alföld	50 %
HU33	Dél-Alföld	50 %

Az RTI 186. pontjával összhangban a maximális támogatási intenzitás - a nagyberuházások kivételével - megnövelhető legfeljebb 20 százalékponttal a kisvállalkozások, vagy legfeljebb 10 százalékponttal a középvállalkozások esetében, ha a kedvezményezett a kérelem benyújtásakor, valamint a támogatási döntés meghozatalakor is megfelel az adott vállalkozástípus feltételeinek.

Ha az egyetlen beruházási projekt nagyberuházási projekt (a támogatás nyújtásának napján érvényes árakon és árfolyamokon számítva 50 millió EUR-t meghaladó elszámolható költségű induló beruházás), az egyetlen beruházási projektre vonatkozó teljes támogatástartalom nem haladhatja meg az Általános Csoportmentességi Rendelet által meghatározott (2. cikk 20. pontja) Küigazított támogatási összeg szerinti számított támogatási összeget.

Az Általános Csoportmentességi Rendelet 4. cikk (1) bekezdés a) pontja alapján egy legalább 110 millió EUR elszámolható költségű beruházási támogatás esetében a következő vállalkozásonkénti és projektenkénti támogatási összegek:

- abban az esetben, ha a maximális regionális támogatási intenzitás 30 %: 24,75 millió EUR,
- abban az esetben, ha a maximális regionális támogatási intenzitás 50 %: 41,25 millió EUR,
- abban az esetben, ha a maximális regionális támogatási intenzitás 60 %: 49,5 millió EUR,

5.2.6. Speciális bejelentési szabály

Regionális beruházási támogatás esetében: a támogatás „kigazított támogatási összege”, amelyet egy 110 millió EUR elszámolható költségű beruházás esetében az ÁCSR 2. cikk 20. pontjában meghatározott mechanizmusnak megfelelően számítanak ki:

$$\text{maximális támogatási összeg} = R \times (50 + 0,50 \times B + 0 \times C)$$

ahol R az érintett térségben megengedett maximális támogatási intenzitás a KKV-kra vonatkozó megnövelt támogatási intenzitás nélkül, B az elszámolható költség 55 millió EUR és 110 millió EUR közötti része, C az elszámolható költség 110 millió EUR feletti része.

5.3. Kis- és közepes vállalkozásoknak nyújtott beruházási támogatás

5.3.1. Állami támogatási kategória

Az Atr. I. számú melléklete szerint: „19.2.1. Kkv-knak nyújtott beruházási támogatás (651/2014/EU bizottsági rendelet 17. cikk).” A hitel kizárólag az Általános Csoportmentességi Rendelet rendelkezéseivel összhangban (vö. Általános Csoportmentességi Rendelet I. Fejezet és III. Fejezet 17. cikk) lehet nyújtani. Az állami támogatás formája: kedvezményes kamatozású kölcsön.

5.3.2. Elszámolható költségek köre

Az elszámolható költségek a tárgyi eszközökbe és immateriális javakba történő beruházások költségei, beleértve a beruházáshoz és annak üzembe helyezéséhez közvetlenül kapcsolódó egyszeri, nem amortizálható költségeket is.

Ahhoz, hogy egy beruházás a 'Kis- és közepes vállalkozásoknak nyújtott beruházási támogatás' alkalmazásában elszámolható költségnek minősüljön, a következőkből kell állnia:

- új létesítmény létrehozásával kapcsolatos tárgyi eszközökbe és immateriális javakba történő beruházás; meglévő létesítmény bővítése; valamely létesítmény termelésének diverzifikációja olyan termékekre vagy szolgáltatásokra, amelyeket a létesítmény korábban nem termelt vagy nem kínált; vagy a létesítménybe történő beruházással érintett termék(ek) teljes termelési folyamatának vagy átfogó szolgáltatás(ok) nyújtásának alapvető megváltoztatása; vagy
- bezárt vagy megvásárlás nélkül bezárásra ítélt létesítmény eszközeinek megvásárlása. Egy vállalkozásban történő részesedésszerzés önmagában nem minősül beruházásnak. Az ügyletet piaci feltételek mellett kell lebonyolítani. Elvben csak a vevőtől független harmadik felektől megvásárolt eszközök költségei vehetők figyelembe. Ha azonban egy kisvállalkozást az eredeti tulajdonos családtagja, korábbi munkavállaló vagy több korábbi munkavállaló vesz át, az eszközöknek a vevőtől független harmadik féltől való megvásárlására vonatkozó feltétel nem alkalmazható.

Fontos kiemelni, hogy a pótló beruházás nem minősül beruházásnak.

A **tárgyi eszközök bérléséhez kapcsolódó költségek** a következő feltételek mellett vehetők figyelembe:

- földterület és épületek tekintetében a bérleti viszonyt fenn kell tartani a beruházás befejezésének várható dátumától számított legalább 3 éven keresztül;

- b) üzem vagy gép esetében a bérleti viszonyt olyan pénzügyi lízing formájában kell megvalósítani, amely a lízing futamidejének lejártakor a támogatás kedvezményezettjével szemben az eszköz megvásárlására vonatkozó kötelezettséget tartalmaz.

Az **immateriális javakra** vonatkozóan a következő feltételek mindegyikének teljesülnie kell:

- kizárólag a támogatásban részesülő létesítményben használhatók fel;
- amortizálhatónak kell lenniük;
- a vevőtől független harmadik felektől, piaci feltételek mellett kell azokat megvásárolni;
- legalább 3 évig a támogatásban részesülő vállalkozás eszközei között kell azokat feltüntetni.

Nem minősül elszámolható költségnek

- a szinten tartást szolgáló tárgyi eszköz és immateriális javak költsége,
- a korábban már használatba vett olyan tárgyi eszköz és támogatható immateriális javak költsége, amelyre a beruházó, más társaság vagy egyéni vállalkozó állami támogatást vett igénybe,
- az olyan tárgyi eszköz és támogatható immateriális javak költsége, amelyet a beruházó nehéz helyzetben lévő, vagy csődeljárás, felszámolás vagy kényszertörlési eljárás alatt álló beruházótól szerzett be,
- a kérelem benyújtásának napja előtt felmerült költség, ráfordítás,
- a Tao törvény 4. § 31/c. pontja szerinti személygépkocsi költsége,
- nagyvállalkozásnál a korábban már bárki által használatba vett tárgyi eszköz költsége, kivéve létesítmény felvásárlása esetén a beszerzett eszköz vételárát.

5.3.3. Támogatási intenzitás

A támogatási intenzitás nem haladhatja meg a következő mértéket:

- kisvállalkozás esetében az elszámolható költségek 20 %-a;
- középvállalkozás esetében az elszámolható költségek 10 %-a.

5.3.4. Speciális bejelentési szabály

A kis- és középvállalatoknak nyújtott beruházási támogatás esetében: vállalkozásonként és beruházási projektenként 8,25 millió EUR.

5.4. Energiahatékonysági intézkedésekhez nyújtott beruházási támogatás (az épületek energiahatékonyságának kivételével)

5.4.1. Állami támogatási kategória

Az Atr. I. számú melléklete szerint: „19.8.4. Energiahatékonysági intézkedésekhez nyújtott beruházási támogatás (651/2014/EU bizottsági rendelet 38. cikk).” A hitel kizárólag az Általános Csoportmentességi Rendelet rendelkezéseivel összhangban (vö. Általános Csoportmentességi Rendelet I. Fejezet és III. Fejezet 38. cikk) lehet nyújtani. Az állami támogatás formája: kedvezményes kamatozású kölcsön.

5.4.2. Energiahatékonysági intézkedésekhez nyújtott beruházási támogatás (az épületek energiahatékonyságának kivételével) alkalmazási köre

Energiahatékonysági intézkedéshez nyújtott beruházási támogatás energia-megtakarítást eredményező beruházáshoz nyújtható.

Nem nyújtható támogatás a jogcím alapján, ha a beruházást azért hajtják végre, hogy a már elfogadott és hatályos uniós szabványoknak megfeleljenek. A jogcím szerint támogatás nyújtható, ha a beruházást a már elfogadott, de még nem hatályos uniós szabványoknak való megfelelés érdekében hajtják végre, feltéve, hogy a beruházás a szabvány hatálybalépése előtt legalább 18 hónappal végrehajtásra és véglegesítésre kerül.

A jogcím nem terjed ki a kapcsolt energiatermelés és a távfűtéssel és/vagy –hűtéssel kapcsolatos, illetve fosszilis tüzelőanyaggal (beleértve a földgázt is) működő energiatermelő berendezések telepítésére irányuló beruházások támogatására.

5.4.3. Elszámolható költségek köre

Az elszámolható költségek a magasabb energiahatékonysági szint eléréséhez szükséges beruházási többletköltségek. Ha a beruházás egy egyértelműen beazonosítható, kizárólagosan az energiahatékonyság fejlesztésére irányuló beruházásból áll, amely esetében nincs kevésbé energiahatékony kontrafaktuális beruházás, akkor az elszámolható költségek a teljes beruházási költséggel egyenlők, egyéb esetekben az elszámolható költségek megállapításához a beruházási költségeket azon kontrafaktuális – egy hasonló termelési kapacitással és élettartammal rendelkező, az érvényben lévő uniós szabványoknak megfelelő beruházást tartalmazó, a jogszabályi követelmények, piaci körülmények és az uniós kibocsátáskereskedelmi rendszer által létrehozott ösztönzők tekintetében hiteles – forgatókönyv költségeivel, amely a támogatás hiányában valósulna meg:

- a) ha a kontrafaktuális forgatókönyv **olyan kevésbé energiahatékony beruházás megvalósítása** lenne, amely megfelel a szokásos kereskedelmi gyakorlatnak az ágazat vagy az érintett tevékenység esetében, az elszámolható költségeket az állami támogatásban részesülő beruházás költségei és a kisebb energiahatékonyságú beruházás költségei közötti különbséget teszi ki;
- b) ha a kontrafaktuális forgatókönyv **ugyanazon beruházás későbbi időpontban történő megvalósítása**, az elszámolható költségek az állami támogatásban részesülő beruházás költségei és a későbbi beruházás nettó jelenértéken számított költségei közötti különbsézből állnak, arra az időpontra diszkontálva, amikor a támogatott beruházás megvalósul;
- c) ha a kontrafaktuális forgatókönyv **meglévő berendezések és felszerelések üzemben tartását foglalja magában**, az elszámolható költségek az állami támogatásban részesülő beruházás költségei és a meglévő létesítmények és berendezések karbantartására, javítására és korszerűsítésére irányuló beruházások nettó jelenértéke közötti különbsézből állnak, arra az időpontra diszkontálva, amikor a támogatott beruházás megvalósul;
- d) **Lízingszerződés tárgyát képező felszerelés esetében** az elszámolható költségek az állami támogatásban részesülő felszerelés lízingelésének nettó jelenértéke és azon kevésbé energiahatékony felszerelés lízingelésének nettó jelenértéke közötti különbsézből állnak, amelynek lízingelésére a támogatás hiányában került volna sor; a lízingelés költségei nem foglalják magukban a felszerelés vagy berendezés üzemeltetésével kapcsolatos költségeket (üzemanyagköltségek, biztosítás, karbantartás, egyéb fogyóeszközök), függetlenül attól, hogy azok részét képezik-e a lízingszerződésnek.

Az a)–d) pontjában felsorolt helyzetek mindegyikében a kontrafaktuális forgatókönyv egy hasonló termelési kapacitással és élettartammal rendelkező beruházást tartalmaz, amely eleget tesz az érvényben lévő uniós

szabványoknak. A kontrafaktuális forgatókönyvnek a jogszabályi követelmények, piaci körülmények és az uniós kibocsátáskereskedelmi rendszer által létrehozott ösztönzők tekintetében hitelesnek kell lennie.

A magasabb energiahatékonysági szint eléréséhez közvetlenül nem kapcsolódó költségek nem számolhatók el.

Az a)–d) ponttól eltérve az elszámolható költségek a kontrafaktuális forgatókönyv azonosítása nélkül is meghatározhatók. Ebben az esetben az elszámolható költség a magasabb szintű energiahatékonyság eléréséhez közvetlenül kapcsolódó teljes beruházási költség lesz, és a „Támogatási intenzitás” alponban meghatározott alkalmazandó támogatási intenzitások és bónuszok 50 %-kal csökkennek

5.4.4. Támogatási intenzitás

A támogatási intenzitás nem haladhatja meg **az elszámolható költségek 30 %-át**.

A támogatási intenzitás **kisvállalkozásoknak** nyújtott támogatás esetében 20 százalékponttal, **középvállalkozásoknak** nyújtott támogatás esetében pedig 10 százalékponttal növelhető.

A támogatási intenzitás **támogatott területeken található⁵⁴ beruházások** esetében 15 százalékponttal növelhető. Budapest közigazgatási egysége nem minősül támogatott területnek.

Beruházás megvalósításának helye szerinti régió	amennyiben a támogatás kedvezményezettje		
	Nagyvállalat	Középvállalat	Kisvállalkozás, mikro vállalkozás
Észak-Magyarország, Észak-Alföld, Dél-Alföld, Dél-Dunántúl, Közép-Dunántúl, Nyugat-Dunántúl, Pest	45%	55%	65%
Budapesten	30%	40%	50%

A kontrafaktuális forgatókönyv azonosítása nélküli költségmeghatározás esetben a maximális támogatási intenzitás a következőképpen alakul:

Beruházás megvalósításának helye szerinti régió	amennyiben a támogatás kedvezményezettje		
	Nagyvállalat	Középvállalat	Kisvállalkozás, mikro vállalkozás
Észak-Magyarország, Észak-Alföld, Dél-Alföld, Dél-Dunántúl, Közép-Dunántúl, Nyugat-Dunántúl, Pest	22,5%	27,5%	32,5%
Budapesten	15%	20%	25%

5.5. Épület-energiahatékonysági intézkedésekre irányuló beruházási támogatás

5.5.1. Állami támogatási kategória

⁵⁴ lásd. Regionális beruházási támogatás 'Támogatási intenzitás' pontja

Az Atr. I. számú melléklete szerint: „19.8.5.” A hitel kizárólag az Általános Csoportmentességi Rendelet rendelkezéseivel összhangban (vö. Általános Csoportmentességi Rendelet I. Fejezet és III. Fejezet 38a. cikk) lehet nyújtani. Az állami támogatás formája: kedvezményes kamatozású kölcsön.

5.5.2. Épület-energihatékonysági intézkedésekre irányuló beruházási támogatás alkalmazási köre

Épület-energihatékonysági intézkedéshez nyújtott beruházási támogatás épületek energia-hatékonyságát növelő beruházáshoz, felújításhoz nyújtható, ideértve az épületen belül található fűtő- vagy hűtőberendezések energiahatékonyságának javítását is.

Nem nyújtható támogatás e cikk értelmében, ha a beruházást azért hajtják végre, hogy a már elfogadott és hatályos uniós szabványoknak megfeleljenek. A jogcím szerint támogatás nyújtható, ha a beruházást a már elfogadott, de még nem hatályos uniós szabványoknak való megfelelés érdekében hajtják végre, feltéve, hogy a beruházás a szabvány hatálybalépése előtt legalább 18 hónappal végrehajtásra és véglegesítésre kerül.

Amennyiben az uniós szabványok energiahatékonysági minimumkövetelményekre vonatkoznak, akkor a kedvezményezetteknek pontos felújítási tervet és ütemtervet kell benyújtania, amely igazolja, hogy a támogatott felújítás elegendő legalább ahhoz, hogy biztosítsa az épület energiahatékonysági minimumkövetelményeknek való megfelelését, a támogatásnyújtásra pedig még azelőtt sort kell keríteni, hogy a szabványok kötelezővé váljanak az érintett vállalkozásra nézve.

A jogcím nem terjed ki a kapcsolt energiatermelés és a távfűtéssel és/vagy -hűtéssel kapcsolatos, illetve fosszilis tüzelőanyaggal (beleértve a földgázt is) működő energiatermelő berendezések telepítésére irányuló beruházások támogatására. Ellenben az épületen belül található fűtő- vagy hűtőberendezések energiahatékonyságának javítására nyújtható támogatás.

A támogatást vagy az épület tulajdonosának/tulajdonosainak, vagy a bérlő(k)nek kell nyújtani attól függően, hogy ki az energiahatékonyság-javító intézkedés megrendelője.

5.5.3. Elszámolható költségek köre

Az elszámolható költség a teljes beruházási költség. Az épületben megvalósuló magasabb energiahatékonysági szint eléréséhez közvetlenül nem kapcsolódó költségek nem számolhatók el.

A támogatásnak az épület primer energiában mért energiahatékonyságának legalább a következő mértékű javulását kell eredményeznie:

- i. meglévő épületek felújítása esetén legalább 20 %-os javulását eredményez a beruházást megelőző helyzethez képest, vagy
- ii. legalább 10 %-os javulását eredményez a beruházást megelőző helyzethez képest a 2010/31/EU irányelv 2. cikkének (9) bekezdésében meghatározott egyetlen épületelem-típus telepítését vagy cseréjét érintő felújítási intézkedések esetében, és az ilyen célzott felújítási intézkedésekhez a program energiahatékonysági intézkedésekre elkülönített költségvetésének legfeljebb 30 %-a van hozzárendelve, vagy
- iii. új épületek esetében legalább 10 %-os javulását biztosít a közel nulla energiaigényű épületekre vonatkozóan a 2010/31/EU irányelvet átültető nemzeti intézkedésekben meghatározott küszöbértékhez képest.

A kezdeti primerenergia-igényt és annak becsült javulását a 2010/31/EU irányelv 2. cikkének 12. pontjában meghatározott energiahatékonysági tanúsítványra való hivatkozással kell megállapítani.

Az épület energiahatékonyságának javítására nyújtott támogatás halmozható a következő intézkedések egyikére vagy mindegyikére nyújtott támogatással:

- megújuló energiaforrásokból villamos energiát, fűtő- vagy hűtőenergiát előállító integrált helyszíni berendezések telepítése, beleértve többek között a fotovoltaikus paneleket és hőszivattyúkat;
- a helyszíni megújulóenergia-létesítmények által termelt energia tárolására szolgáló berendezések létrehozása. A tárolási berendezésnek energiája évente legalább 75 %-át a közvetlenül összekapcsolt megújulóenergia-termelő létesítményből kell elnyelnie;
- energiahatékony távfűtési és/vagy -hűtési rendszerhez, valamint a kapcsolódó berendezésekhez való csatlakozás;
- az épület felhasználóinak használatára elektromos töltőinfrastruktúra, valamint kapcsolódó infrastruktúra, például kábelcsatornák kiépítése és telepítése, ha a parkoló létesítmények vagy az épületen belül találhatóak vagy fizikailag csatlakoznak az épülethez;
- az épület digitalizációjára szolgáló berendezés telepítése, különösen az okosfunkció-fogadási alkalmasság növelése, beleértve adathálózatok esetében az épületen belüli passzív vezetékeket vagy strukturált kábelezt, valamint az épülethez tartozó ingatlanon található széles sávú infrastruktúra kiegészítő részeit is, de az ingatlanon kívül található adathálózatok vezetékei vagy kábelezése nélkül;
- zöldtetőkbe, valamint az esővíz megtartására és felhasználására szolgáló berendezésekbe történő beruházások.

Az a)–f) pontban meghatározott kombinált beavatkozások esetén az elszámolható költség a különböző létesítmények és berendezések teljes beruházási költsége. A magasabb energiahatékonysági szint vagy környezeti teljesítményszint eléréséhez közvetlenül nem kapcsolódó költségek nem számolhatók el.

5.5.4. Támogatási intenzitás

A támogatási intenzitás alapesetben nem haladhatja meg a 30%-ot, üzemmérettől függően további 10%-kal (középvállalkozás) és 20%-kal (mikro- és kisvállalkozás) növelhető, valamint az EUMSZ 107. cikk (3) bekezdés a) pont alapján további 15%-kal. Magyarország tekintetében ez a következő támogatási intenzitásokat jelenti:

Beruházás megvalósításának helye szerinti régió	amennyiben a támogatás kedvezményezettje (hitelfeltevő/lízingbevevő)		
	Nagyvállalat	Középvállalat	Kisvállalkozás, mikro vállalkozás
Észak-Magyarország, Észak-Alföld, Dél-Alföld, Dél-Dunántúl, Közép-Dunántúl, Nyugat- Dunántúl, Pest	45%	55%	65%
Budapesten	30%	40%	50%

Az előzőekkel ellentétben, amennyiben a beruházás a 2010/31/EU irányelv 2. cikkének (9) bekezdésében meghatározott egyetlen épületelem cseréjéből áll, mert akkor 25% az intenzitás felső határa, így ebben az esetben a fenti táblázat a következőképpen módosul:

Beruházás megvalósításának helye szerinti régió	amennyiben a támogatás kedvezményezettje (hitelfelvevő/lízingbevevő)		
	Nagyvállalat	Középvállalat	Kisvállalkozás, mikro vállalkozás
Észak-Magyarország, Észak-Alföld, Dél-Alföld, Dél-Dunántúl, Közép-Dunántúl, Nyugat- Dunántúl, Pest	40%	50%	60%
Budapesten	25%	35%	45%

Amennyiben az uniós szabványok hatálybalépését megelőző 18 hónapon belül kerül sor a támogatás nyújtására és a **beruházás célja az uniós szabványoknak minősülő energiahatékonysági minimumszabványoknak való megfelelés**, akkor a támogatási intenzitás felső határa 20%, a 2010/31/EU irányelv 2. cikkének (9) bekezdésében meghatározott egyetlen épületelem cseréje esetén 15%, így a táblázatokban az egyes régiókhoz és üzemméretekhez rendelt értékek tovább csökkennek (zárójelben az egyetlen épületelem-cseréjére vonatkozó értékek):

Beruházás megvalósításának helye szerinti régió	amennyiben a támogatás kedvezményezettje (hitelfelvevő/lízingbevevő)		
	Nagyvállalat	Középvállalat	Kisvállalkozás, mikro vállalkozás
Észak-Magyarország, Észak-Alföld, Dél-Alföld, Dél-Dunántúl, Közép-Dunántúl, Nyugat- Dunántúl, Pest	35% (30%)	45% (40%)	55% (50%)
Budapesten	20% (15%)	30% (25%)	40% (35%)

A fenti táblázatokban szereplő támogatásintenzitás értékek további 15%-os emelésre van lehetőség, amennyiben a beruházás az épület primer energiában mért energiahatékonyságának legalább 40%-os javulását eredményezi a beruházás előtti helyzethez képest⁵⁵.

5.5.5. Speciális bejelentési szabály

Épület-energiatermelési intézkedésekre irányuló beruházási támogatás esetén, amennyiben az épület energiahatékonyságának javítására nyújtott támogatás kombinálásra kerül az a)-f) pontokban rögzített intézkedésekkel, akkor az épületek energiahatékonysága és környezeti teljesítménye együttes javítására nyújtott beruházási támogatás esetében: vállalkozásonként és projektenként 30 millió EUR.

5.6. Megújuló energia, megújuló hidrogén és nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelés támogatására irányuló beruházási támogatás

⁵⁵ A támogatási intenzitás megnövelése nem alkalmazandó abban az esetben, ha a beruházás a végrehajtásától és véglegesítésétől számított 18 hónapon belül nem javítja az épület energiahatékonyságát az uniós szabványnak minősülő energiahatékonysági minimumkövetelmények által előírt szint fölé.

5.6.1. Állami támogatási kategória

Az Atr. I. számú melléklete szerint: 19.8.8., „Megújuló energia, megújuló hidrogén és nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelés támogatására irányuló beruházási támogatás.” A hitel kizárólag az Általános Csoportmentességi Rendelet rendelkezéseivel összhangban (vö. Általános Csoportmentességi Rendelet I. Fejezet és III. Fejezet 41. cikk) lehet nyújtani. Az állami támogatás formája: kedvezményes kamatozású kölcsön.

5.6.2. Megújuló energia, megújuló hidrogén és nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelés támogatására irányuló beruházási támogatás alkalmazási köre

A megújuló energia-, nagy hatásfokú kapcsolt energia- és megújuló hidrogén termeléshez nyújtott beruházási támogatás újonnan létrehozott vagy felújított kapacitásokhoz nyújtható. A támogatás összege nem függ a termeléstől.

Nem nyújtható támogatás megújuló hidrogénből előállított villamos energiához kapcsolódó beruházásokhoz, a termelés eredményétől függően, valamint működési célra.

Villamosenergia-tárolási projektek esetén abban az esetben nyújtható támogatás, ha

- a) a beruházás megújuló energiatermelésre és tárolásra, vagy
- b) meglévő megújulóenergia-termelő létesítmény esetén kizárólag tárolásra irányul, és a tárolási alkotóelem energiájának évente legalább 75%-át a közvetlenül összekapcsolt megújuló energiát termelő létesítményből nyeri. Az ÁCSR 4. cikkben meghatározott küszöbértékeknek való megfelelés ellenőrzése szempontjából a beruházás valamennyi alkotóeleme (a termelés és a tárolás) egyetlen integrált projektnek minősül. Ugyanezek a szabályok vonatkoznak a megújuló energiát termelő létesítményhez közvetlenül kapcsolódó hőtárolásra is.

Bioüzemanyagok, folyékony bio-energiahordozók, biogáz (ideértve a biometánt) és biomassa előállításához és tárolásához abban az esetben nyújtható támogatás, ha az előállított üzemanyagok megfelelnek az (EU) 2018/2001 irányelvben és annak végrehajtási vagy felhatalmazáson alapuló jogi aktusaiban foglalt, a fenntarthatóságra és az üvegházhatásúgáz-kibocsátás megtakarítására vonatkozó kritériumoknak, és a szóban forgó irányelv IX. mellékletében felsorolt alapanyagból készültek. A tárolási alkotóelemnek tüzelőanyag-tartalma évi legalább 75%-át bioüzemanyagokat, folyékony bio-energiahordozókat, biogázt (ideértve a biometánt) és biomasszából előállított üzemanyagokat termelő közvetlenül összekapcsolt létesítményekből kell beszereznie. Az ÁCSR 4. cikkben meghatározott küszöbértékeknek való megfelelés ellenőrzése szempontjából a beruházás valamennyi alkotóeleme (a termelés és a tárolás) egyetlen integrált projektnek minősül.

A hidrogén előállítására irányuló beruházási támogatás kizárólag megújuló hidrogént előállító beruházásokhoz nyújtható ideértve a megújuló hidrogén átvitelére és elosztására szolgáló infrastruktúrát, valamint a megújuló hidrogént tároló létesítményeket is.. A hálózathoz egyetlen kapcsolódási ponttal rendelkező, elektrolizátorból és egy vagy több megújuló energiatermelő egységből álló megújuló hidrogén projektek esetében az elektrolizátor kapacitása nem haladhatja meg a megújuló energiatermelő egységek összesített kapacitását.

A nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelő egységekre irányuló beruházásokhoz abban az esetben nyújtható támogatás, amennyiben a 2012/27/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv, illetve a részben vagy egészben helyébe lépő későbbi jogszabályok rendelkezései szerinti hő- és villamosenergia külön-külön történő termeléséhez képest összességében primerenergia-megtakarítást eredményeznek. nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelő egységekre irányuló beruházási támogatás nem nyújtható fosszilis tüzelőanyaggal működő kapcsolt energiatermelő

létesítményhez, kivéve az olyan földgázzal működő kapcsolt energiatermelő létesítményt, amely esetében a (EU) 2021/2139 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet 1. mellékletének 4.30. szakaszával összhangban, a 2030-ra és 2050-re vonatkozó éghajlati céloknak való megfelelés biztosítomégújuló energiaforrásokon alapuló, nagy hatásfokú kapcsolt energiatermeléshez közvetlenül kapcsolódó villamosenergia- és hőtárolási projektekhez nyújtott beruházási támogatásnak teljesíteni kell a villamosenergia-tárolási projektekre előírt feltételeket is.

5.6.3. Elszámolható költségek köre

Az elszámolható költségek a teljes beruházási költség.

5.6.4. Támogatási intenzitás

A támogatási intenzitás nem haladhatja meg a következő mértéket:

- az elszámolható költségek 45 %-a a megújulóenergia-termelésre - beleértve az (EU) 2018/2001 irányelv VII. mellékletének megfelelő hőszivattyúkat -, a megújuló energiaforrásokon alapuló nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelésre és a megújuló hidrogén termelésre irányuló beruházások esetében;
- a jogcím hatálya alá tartozó bármely egyéb beruházás esetében az elszámolható költségek 30 %-a.

A támogatási intenzitás **kisvállalkozásoknak** nyújtott támogatás esetében 20 százalékponttal, **középvállalkozásoknak** nyújtott támogatás esetében pedig 10 százalékponttal növelhető.

6. Támogatástartam

6.1. Támogatástartalom számítása

A Referencia Ráta Közlemény szerinti felármátrixból adódó egyéni referencia ráta és a származékos kölcsön kamat különbsége határozza meg. A támogatástartalmat meghatározó fedezettség-számításnál az Eximbank döntésének napján, mint a támogatás odaítélésének időpontjában meghatározott fedezettség az irányadó.

Az Eximbank a kedvezményes kamatozású hitel támogatástartalmát a hitelfelvevő által szolgáltatott adatok alapján, az alábbi metodika alapján állapítja meg.

A kedvezményes kamatozású hitel támogatástartalmát a támogatás odaítélésnek időpontjára szükséges diszkontálni (a jelenértéket meghatározni), figyelembe véve a hitel teljes futamidejét.⁵⁶

A hitelfelvevő a piaci kamatnál kedvezőbb feltételekkel (alacsonyabb kamatláb mellett) kaphat hitelt, ezért a piaci kamat kiszámítása során a Referencia Ráta Közlemény útmutatása szerint a referencia alapkamatlábát növelni kell az alábbiakban megadott táblázat szerinti, az adott vállalkozás hitelminősítési besorolásától és a felajánlott biztosítékoktól függően változó kamatfelárral. A kamatfelár mértéke 60-1000 bázispont között mozoghat. Az egyéni referencia kamatláb számításához szükséges referencia alapkamatláb a Kormány európai uniós források

⁵⁶ Rulírozó hitelkeret esetén a támogatástartalom a hitelkeret összege (nem a kihasznált rész után) alapján kerül meghatározásra

felhasználásáért felelős tagja teszi közé a www.tvi.kormany.hu honlapon⁵⁷. A számítás alkalmazandó a de minimis szabály és a csoportmentességi rendeleteknek való megfelelés ellenőrzésére.

A Referencia Ráta Közlemény szerinti, bázispontban kifejezett kamatfelárak a következők:

Hitelminősítési kategória ⁵⁸	Biztosítékokkal való fedezettség ⁵⁹		
	Magas	Általános	Alacsony
Kiváló (AAA – A)	60	75	100
Jó (BBB)	75	100	220
Kielégítő (BB)	100	220	400
Gyenge (B)	220	400	650
Rossz (CCC és alacsonyabb)	400	650	1000

Speciális szabályok:

Hitelfelvevői múlttal, vagy mérlegszemléletű megközelítésen alapuló hitelminősítéssel nem rendelkező igénylők, (mint például projekt társaságok), valamint az új (egy teljes gazdasági évvel - 12 hónap - nem rendelkező) vállalkozások esetén a piaci kamat kiszámításához használt kamatfelárat legalább 400 bázispontban kell meghatározni azzal, hogy a kamatfelár nem lehet alacsonyabb mint, amit az anyacég esetében kellene alkalmazni. A piaci kamatfelár az anyavállalat eggyel lerontott minősítése alapján kiszámított kamatfelárral egyenlő, amennyiben az anyavállalat *azonnali, visszavonhatatlan és teljeskörű* kezességet vállal. ($i_{EU} = \max(400 \text{ bp}; i_{EU, \text{anyacég}})$)

A támogatástartalom összegének euróra történő átszámításakor a támogatás odaítélésének (Eximbank hiteldöntés) napját megelőző hónap utolsó munkanapján érvényes, a MNB által közzétett, két tizedes pontossággal meghatározott devizaárfolyam alkalmazandó.

Támogatás tartalom számítása:

$$i_{ref} = i_R + i_{EU}$$

$$i_K = i_R + i_B$$

ahol:

i_{ref} = piaci kamatláb (éves kamat)

i_r = az Európai Unió Bizottsága által közzétett, időközönként frissített, a http://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/reference_rates.html oldalon elérhető, az adott devizához tartozó Referencia alap-kamatláb

i_{EU} = [Referencia Ráta Közleményben](#) közzétett, az ügyfél kockázati- és az ügylet fedezettségi besorolása szerinti felár

i_K = az Eximbank által felszámított kedvezményes kamat

i_B = az Eximbank által alkalmazott kockázati felár az ügyfél kockázat besorolása alapján

⁵⁷ A referencia alapkamatláb elérhető a http://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/reference_rates.html oldalon.

⁵⁸ Vállalkozás (hitelfelvevő) hitelminősítése, mely minősítés nagyvállalatok esetében hitelminősítő intézetektől, hitelminősítő intézetek által adott hitelminősítési kategória hiányában és KKV-k esetében Eximbanki adóminősítési kategória.

⁵⁹ Kölcsönök garanciájaként megkövetelt biztosíték a Referencia Ráta Közlemény iránymutatása szerint. A fedezettség mértéke magas ha 70% vagy annál több, általános ha 41% és 69% közötti, alacsony ha 40% vagy az alatti mértékű biztosíték áll rendelkezésre a kölcsönök garanciájaként.

Támogatástartalom: a kedvezményes kamattal ténylegesen megfizetendő kamatelemek (i_k) jelenértékeinek összege levonva a piaci kamatlábbal (i_{ref}) számított elvi kamatelemek jelenértékeinek összegéből. A konkrét számítás az alábbi képlettel történik:

$$\sum \frac{(Q_{n,ref} \times i_{ref} - Q_{n,k} \times i_k) \times t_n}{(1 + i)^n}$$

, ahol

i_{ref} = piaci kamatláb (éves kamat)

i_k = kedvezményes kamat (éves kamat)

$Q_{n,ref}$ = az „n” időpontban történő kamatfizetéskor fennálló tőketartozás összege, piaci kamatlábbal számított törlesztés esetén

$Q_{n,k}$ = az „n” időpontban történő kamatfizetéskor fennálló tőketartozás összege, kedvezményes kamatlábbal számított törlesztés esetén

n = időszak sorszáma

t_n = az n. kamatfizetést megelőző kamatperiódus hossza évben kifejezve

i = diszkont kamatláb a támogatás odaítélésének napján, mértéke: $(i_{ref} + 1\%) \times t_n$

7. Jogosulatlanul igénybe vett állami támogatás

Támogatással való visszaélésnek minősülnek különösen az alábbi esetek:

- a kedvezményezett a hitelhez kapcsolódó dokumentációkban valótlan, hamis adatot közölt, bármelyik nyilatkozata valótlanak bizonyul, illetve nyilatkozatai bármelyikét visszavonja;
- a kedvezményezett a kedvezményes hitelt nem a hitelcélra használja fel;
- jogszabályellenes támogatáshalmazódás esete, ha a halmozott összeg meghaladja a vonatkozó jogszabályokban vagy támogatást jóváhagyó határozatban meghatározott küszöbértéket;
- nem teljesül a kedvezményezettet terhelő speciális adatszolgáltatási, nyilvántartási kötelezettség;
- a kedvezményezett nem teszi lehetővé, hogy az Eximbank vagy az Európai Unió Számvevőszéke vagy az Európai Bizottság felhatalmazott tisztviselői és felhatalmazott független szakértői, vagy az Eximbank megbízottjai a kedvezményes hitel felhasználását, és az állami támogatási feltételeinek teljesülését ellenőrizzék, és ennek során különösen:
 - az érintett vállalkozás helyiségeibe vagy területére belépjenek;
 - a helyszínen szóbeli magyarázatot kérjenek.

Amennyiben az Eximbank illetőleg az Európai Bizottság vagy egyéb hivatalos szervek által végzett ellenőrzés során bebizonyosodik, hogy az Ügyfél az állami támogatásokra vonatkozó kötelezettségeit megszegte (támogatással való visszaélés esete), vagy rajta kívül álló okokból a támogatási jogszabályok előírásai nem teljesültek, akkor az Ügyfél köteles a jogosulatlanul igénybe vett állami támogatást (az Eximbank által kiállított igazolásban foglalt támogatástartalom) büntető kamattal növelt értéken visszafizetni. A büntető kamat mértéke az ügyleti kamatlábon felül 6% p.a. (évi hat százalék), de meg kell haladnia a 794/2004/EK bizottsági rendelet 9. cikke által számított mértéket. A büntető kamat az első folyósítás napjától esedékes, addig a napig, amíg az Ügyfél a jogosulatlanul igénybe vett állami támogatást meg nem fizeti az Eximbank részére. A visszafizetési kötelezettség akkor tekinthető teljesítettnek, amikor megtörtént a fizetendő összegnek az Eximbank bankszámláján való jóváírása. Az Ügyfél

tudomásul veszi, hogy az Európai Bizottság a jogosulatlanul igénybe vett állami támogatás visszatérítése kapcsán a fentiekől eltérően rendelkezhet.

8. Kiegészítő rendelkezések

8.1. A kis- és középvállalkozás fogalmának meghatározása

Vállalkozás

Egy vállalkozás – jogi formájától függetlenül – gazdasági tevékenységet folytató egységnek tekintendő. Ez különösen magában foglalja a kézművesipari vagy egyéb tevékenységet folytató önálló vállalkozókat vagy családi vállalkozásokat, valamint a rendszeres gazdasági tevékenységet folytató személyegyesüléseket vagy szövetkezeteket.

A vállalkozástípust meghatározó alkalmazotti létszám és pénzügyi határértékek

A mikro-, kis- és középvállalkozások (kkv-k) típusba a 250-nél kevesebb személyt foglalkoztató vállalkozások tartoznak, amelyek éves árbevétele nem haladja meg az 50 millió EUR-t, és/vagy az éves mérlegfőösszegük értéke nem haladja meg a 43 millió EUR-t.

A kkv típuson belül a kisvállalkozás annak meghatározása szerint olyan vállalkozás, amely 50-nél kevesebb személyt foglalkoztat, és amelynek éves árbevétele és/vagy éves mérlegfőösszegének értéke nem haladja meg a 10 millió EUR-t.

A kkv típuson belül a mikrovállalkozás annak meghatározása szerint olyan vállalkozás, amely 10-nél kevesebb személyt foglalkoztat, és amelynek éves árbevétele és/vagy éves mérlegfőösszegének értéke nem haladja meg a 2 millió EUR-t.

A foglalkoztatottak számának és a pénzügyi határértékek kiszámításakor figyelembe vett vállalkozástípusok

„Önálló vállalkozás”: minden olyan vállalkozás, amely nem minősül partnervállalkozásnak vagy kapcsolt vállalkozásnak.

„Partnervállalkozások”: azok a vállalkozások, amelyek nem minősülnek a kapcsolt vállalkozásnak, és amelyek között a következő kapcsolat áll fenn: egy vállalkozás (főlérendelt vállalkozás) egyedül vagy egy vagy több kapcsolt vállalkozással közösen valamely másik vállalkozás (alárendelt vállalkozás) tőkéjének vagy a szavazati jogának legalább 25 %-ával rendelkezik.

Mindazonáltal egy vállalkozás még abban az esetben is önállónak tekinthető, tehát nem rendelkezik partnervállalkozásokkal, ha a következő beruházók ezt a 25 %-os határértéket elérik vagy meghaladják, feltéve, hogy azok – egyénileg vagy közösen – az érintett vállalkozásnak nem a kapcsolt vállalkozásai:

- nyilvános befektetési vállalkozások, kockázatitőke-társaságok, rendszeres kockázatitőke-befektetési tevékenységet végző egyének vagy egyének csoportja, akik tőzsdén nem jegyzett társaságokba fektetnek be saját tőkét (üzleti angyalok), feltéve, hogy az ezen üzleti angyalok által ugyanabban a vállalkozásban eszközölt összes befektetés nem haladja meg az 1 250 000 EUR-t;

- b) egyetemek vagy nonprofit kutatóközpontok;
- c) intézményi befektetők, ideértve a regionális fejlesztési alapokat;
- d) 10 millió EUR-nál kisebb éves költségvetéssel rendelkező és kevesebb mint 5 000 lakost képviselő független helyi hatóságok.

„**Kapcsolt vállalkozások**” azok a vállalkozások, amelyek között az alábbi kapcsolatok valamelyike fennáll:

- a) a vállalkozás rendelkezik a részvényesek vagy tagok szavazati jogának többségével egy másik vállalkozásban,
- b) a vállalkozás jogosult kinevezni vagy elmozdítani egy másik vállalkozás igazgatási, irányítási vagy felügyeleti testülete tagjainak többségét,
- c) a vállalkozás valamely másik vállalkozás felett meghatározó befolyást gyakorolhat az e vállalkozással kötött szerződés alapján vagy az alapító okiratában vagy társasági szerződésében meghatározott rendelkezésnek megfelelően,
- d) a vállalkozás, amely valamely másik vállalkozás részvényese vagy tagja, e vállalkozás többi részvényesével vagy tagjával kötött megállapodás alapján egyedül birtokolja a másik vállalkozásban a részvényesek vagy tagok szavazati jogának többségét.

Feltételezni kell, hogy nem áll fenn meghatározó befolyás, ha a partnervállalkozások esetében felsorolt befektetők – a részvényesként őket megillető jogok sérelme nélkül – közvetlenül vagy közvetve nem vesznek részt az érintett vállalkozás irányításában.

Azon vállalkozás vagy a partnervállalkozások esetében említett bármely befektető, amely egy vagy több másik vállalkozáson keresztül az első albekezdésben leírt kapcsolatok valamelyikével rendelkezik, szintén kapcsolt vállalkozásnak tekintendő.

Azon vállalkozás, amely természetes személyen vagy közösen eljáró természetes személyek csoportján keresztül e kapcsolatok valamelyikével rendelkezik, szintén kapcsolt vállalkozásnak tekintendő, amennyiben tevékenységét vagy annak egy részét ugyanazon érintett piacon vagy szomszédos piacon végzi.

„**Szomszédos piac**” egy termék vagy szolgáltatás piaca, amely az érintett piachoz képest közvetlenül az értékesítési lánc előző vagy következő szintjén helyezkedik el.

A partnervállalkozások esetében rögzített befektetők részvételétől eltekintve egy vállalkozás nem tekinthető kkv-nak, ha a tőke vagy a szavazati jogok legalább 25 %-át közvetlenül vagy közvetve, egyénileg vagy közösen, egy vagy több állami szerv irányítja.

A vállalkozások önálló vállalkozási, partnervállalkozási vagy kapcsolt vállalkozási jogállásukról nyilatkozatot tehetnek, amely magában foglalja a 'A vállalkozástípust meghatározó alkalmazotti létszám és pénzügyi határértékek' tekintetében megállapított adatokat. A nyilatkozatot abban az esetben is megtehetik, ha a tőke megoszlása nem teszi lehetővé annak pontos meghatározását, hogy a tőke kinek a tulajdonát képezi, ebben az esetben a vállalkozás jóhiszeműen kijelentheti, hogy jogosan feltételezheti, hogy a tőke 25 %-át vagy nagyobb részét nem birtokolja egy másik vállalkozás vagy több, egymással kapcsolt viszonyban lévő vállalkozás. Az ilyen nyilatkozatok nem érintik a nemzeti vagy uniós szabályok által előírt ellenőrzéseket és vizsgálatokat.

A kis- és középvállalkozás fogalmának értelmezéséhez szükséges további rendelkezéseket az Általános Csoportmentességi Rendelet I. számú Melléklete rögzíti.

8.2. Nehéz helyzetben lévő vállalkozásnak minősítés

Nehéz helyzetben lévő vállalkozásnak minősül az olyan vállalkozás, amely tekintetében a következő feltételek közül legalább egy fennáll:

- a) Korlátolt felelősségű társaság esetén (kivéve a kevesebb mint 3 éve létező kkv-kat, illetve a kockázatfinanszírozási támogatásra való jogosultság alkalmazásában az Általános Csoportmentességi Rendelet 21. cikk (3) bekezdés b) pontjának megfelelő olyan kkv-kat, amelyek a kiválasztott pénzügyi közvetítő által végzett átvilágítást követően kockázatfinanszírozási célú befektetésre jogosultak) jegyzett tőkéjének több mint a fele elveszett a felhalmozott veszteségek miatt. Ez abban az esetben fordul elő, ha a felhalmozott veszteségeknek a tartalékokból (és minden olyan elemből, amelyet általában a társaság sajáttőkéje részének tekintenek) történő levonásával a jegyzett törzstőke felét meghaladó negatív halmozott összeg keletkezik. Magyarországon tekintetében a „korlátolt felelősségű társaság” különösen a **részvénytársaság és a korlátolt felelősségű társaság**, és a „jegyzett tőke” adott esetben magában foglalja az ázsiót.
- b) Olyan társaság esetén, amelynek legalább egyes tagjai korlátlan felelősséggel bírnak a társaság tartozásai tekintetében (kivéve a kevesebb mint 3 éve létező kkv-kat, illetve a kockázatfinanszírozási támogatásra való jogosultság alkalmazásában az Általános Csoportmentességi Rendelet 21. cikk (3) bekezdés b) pontjának megfelelő olyan kkv-kat, amelyek a kiválasztott pénzügyi közvetítő által végzett átvilágítást követően kockázatfinanszírozási célú befektetésre jogosultak), a társaság könyveiben kimutatott tőkének több mint fele nincs meg a felhalmozott veszteségek miatt. E rendelkezés alkalmazásában a „társaság, amelynek legalább egyes tagjai korlátlan felelősséggel bírnak a társaság tartozásai tekintetében” különösen **a közkereseti társaság, betéti társaság, közös vállalat, egyesülés, egyéni cég**.
- c) Amennyiben a vállalkozás ellen kollektív fizetéseképtelenségi eljárás indult vagy a hazai jog alapján megfelelő azoknak a feltételeknek, amelyek a kollektív fizetéseképtelenségi eljárásnak a vállalkozás hitelezői kérésére történő elindítására vonatkoznak.
- d) Amennyiben a vállalkozás megmentési támogatásban részesült és még nem fizette vissza a kölcsönt vagy szüntette meg a kezességvállalást, illetve szerkezetátalakítási támogatásban részesült és még mindig szerkezetátalakítási terv hatálya alá tartozik.
- e) Olyan vállalkozás esetében, amely nem kkv, amennyiben az elmúlt két évben:
 1. a vállalkozás könyv szerinti adósság-saját tőke aránya 7,5-nél magasabb volt; és
 2. a vállalkozás EBITDA-val számolt kamatfedezeti rátája nem érte el az 1,0 értéket.

8.3. Értelmező rendelkezések a beruházás megkezdéséhez

Státusz	Magyarázat
Megvalósíthatósági tanulmány (előkészítő munka)	Nem minősül a munkák megkezdésének a megvalósíthatósági tanulmány készítése.
Előzetes tervdokumentáció (előkészítő munka)	Nem minősül a munkák megkezdésének az előzetes tervdokumentáció készítése.
Telek megvásárlásra került (előkészítő munka)	Nem minősül a munkák megkezdésének a földterület megvásárlása (időponttól függetlenül).
Elvi építési engedély (előkészítő munka)	Nem minősül a munkák megkezdésének az engedélyek megszerzése.
Jogerős építési engedély (előkészítő munka)	Nem minősül a munkák megkezdésének az engedélyek megszerzése.

Üzemeltetési szerződés a beruházás tárgyára	A munkák megkezdésének minősül, ha a kérelem Eximbankhoz történt benyújtása előtt megkötötték.
Megkötött generálkivitelezői szerződés	ÁCSR alapján ezek a beruházások nem rendelkeznek ösztönző hatással vagy fennáll a jogilag visszavonhatatlan elköteleződés a beruházás megvalósítására, tehát a munkák megkezdésének minősül.
Megkötött generálkivitelezői szerződés, ami tartalmazza telekre vonatkozó tereprendezést (bontási munkák stb.)	ÁCSR alapján ezek a beruházások nem rendelkeznek ösztönző hatással vagy fennáll a jogilag visszavonhatatlan elköteleződés a beruházás megvalósítására, tehát a munkák megkezdésének minősül.
Felújítás	Amennyiben nem köthető meglévő tevékenységek bővítéséhez új tevékenység vagy termékdiverzifikációhoz, akkor az ÁCSR alapján nem támogatható, tehát a munkák megkezdésének minősül.
Tulajdonos váltás megkezdett beruházásnál (felvásárlás)	Addig tekinthető új (nem megkezdett) beruházásnak amíg: <ul style="list-style-type: none">• az építési munkák esetén az építési naplóba történő első bejegyzés, vagy az építésre vonatkozó első visszavonhatatlan kötelezettségvállalás megtörténik,• a tárgyi eszközök és az immateriális javak beszerzése esetén az első, jogilag kötelező érvényű megrendelés megkötöttik,• olyan kötelezettségvállalás, mely a beruházást visszafordíthatatlanná teszi.